

Jaarstukken 2023

BEL Combinatie

Jaarverslag en jaarrekening over het boekjaar 2023

Mevr. B. de Reijke
Voorzitter

Mevr. F.M. Plat
Secretaris

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie op 25 april 2024

Dit is een uitgave van de BEL Combinatie

Datum: 19 april 2024

Zuidersingel 5

3755 AZ Eemnes

Postbus 71

3755 ZH Eemnes

Tel. 14 035

info@belcombinatie.nl

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	10
ALGEMEEN	11
LEESWIJZER	13
JAARVERSLAG	14
PROGRAMMA 'S	15
Bedrijfsvoering	15
HR Instrumenten	18
Dienstverlening	20
Faciliteiten	21
IT & SYSTEMEN	22
OGON	23
Overige dienstverlening	25
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN & OVERHEAD	26
PARAGRAFEN	27
Paragraaf Bedrijfsvoering	27
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	30
PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	36
PARAGRAAF FINANCIERING	37
OVERIGE PARAGRAFEN	41

Openbaarheidsparagraaf	42
JAARREKENING	44
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN EN DE TOELICHTING	45
Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	45
Overzicht van gerealiseerde lasten, baten en saldo per programma.....	50
Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per kostencategorie	51
Analyse saldo 2023 ten opzichte van begroting	52
Rechtmatigheidsverantwoording	55
Incidenteile baten en lasten	56
Wet normering topinkomens	57
BALANS	60
Balans per 31 december 2023.....	62
Activa.....	66
Passiva	70
EMU - Saldo	73
Elementen die buiten de balanstellingen vallen	74
Bijlagen	75
Bijlage 1: Investeringsprojecten	75
CONTROLEVERKLARING	78

VASTSTELLINGSBESLUIT 79

VOORWOORD

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de BEL Combinatie. Een moment om terug te blikken op het afgelopen jaar.

Ook in 2023 hebben medewerkers van de BEL Combinatie laten blijken hoe veerkrachtig en creatief zij zijn om hun werk ten dienste van de inwoners van onze drie dorpen voort te kunnen zetten. Dat was het afgelopen jaar vooral te zien bij onze opgave voor een goede opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Binnen de BEL Combinatie werkten diverse afdelingen integraal samen om in zeer korte tijd de opvang van gevlokte Oekraïners te organiseren. Naast het realiseren van twee grote opvanglocaties (binnen één jaar) voor een langere huisvesting in Blaricum en Eemnes, gaat het ook om het organiseren van financiële toelagen tot aan meedoen in onze samenleving, zoals werk en onderwijs.

In 2023 konden we ook afscheid nemen van de strenge thuiswerkmaatregelen vanwege het Coronavirus. Hybride werken bleef, want daarvan zijn voordelen in efficiency en voor de werk-privé balans gebleken. Dit kreeg een plek naast het elkaar weer live ontmoeten binnen en buiten de BEL Combinatie.

Ook in 2023 zijn er, net als in 2022, weer verkiezingen gehouden. Dankzij de enthousiaste inzet van onze medewerkers zijn die weer goed verlopen. Het organiseren van verkiezingen vergt van team Publiek, maar ook van andere collega's en inwoners uit de drie gemeenten, altijd een flinke inspanning.

Over de verdere ontwikkeling van de BEL Combinatie werd al langer nagedacht. Een analyse in 2022 resulteerde in een meerjarenontwikkelnota (MJON). Alle drie de gemeenteraden omarmden deze nota en daarmee kreeg de BEL Combinatie ook de financiële impuls om te groeien naar een toekomstbestendige en stabiele organisatie. Deze organisatieontwikkeling heeft de naam VIBE gekregen waarbij in 2023 diverse (deel)projecten zijn gestart. Hiermee willen we zowel de basis op orde garanderen alsook doorontwikkelen naar een lerende organisatie. Op deze manier zijn en blijven we in staat om dichtbij onze inwoners te staan maar ook om in te spelen op alle maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de BEL-gemeenten. We hebben in 2023 al vele kleine stapjes gezet, die als vliegwiel gaan werken in de verdere ontwikkeling van de algehele organisatie.

De laatste maanden van het jaar is er hard gewerkt om de laatste stappen te zetten in de overgang per 1 januari 2024 naar de Omgevingswet. Daar zijn de collega's in geslaagd, al zijn er natuurlijk een aantal onderdelen die in de praktijk nog hun beslag moeten krijgen.

De BEL Combinatie kent nog steeds een flink personeelsverloop en er is nog veel inzet van inhurenmedewerkers. Ondanks dat deze tijdelijke medewerkers enorm hun best doen, is de binding niet altijd daar. Het vraagt veel van onze vaste collega's om steeds nieuwe mensen in te werken en zich daarmee te verbinden. Om die reden is de werkgeversvisie ontwikkeld en is er een stap gezet in de arbeidsmarktcommunicatie die in 2024 verder wordt uitgerold. Er is afgesproken in 2024 in te zetten op vaste medewerkers en dat er inhuren is op projectbasis of bij moeilijk invulbare vacatures.

Tot slot is er in 2023 ook hard gewerkt aan actualisaties van de websites van de drie gemeenten. Op deze manier willen we ook onze uitstraling moderniseren. De website van de BEL Combinatie zal naar verwachting in 2024 volgen.

ALGEMEEN

De verantwoording over 2023 is gebaseerd op de programmabegroting. Worden in de programmabegroting langs de lijnen van de deelprogramma's de 3 W-vragen gesteld: wat gaan we doen? Wat willen we bereiken? Wat gaan het kosten? In de jaarrekening worden deze vragen beantwoord. De deelprogramma's zijn:

- Bedrijfsvoering
- HR instrumenten
- Dienstverlening
- Faciliteiten
- IT & SYSTEMEN
- OGON
- Overige dienstverlening

Resultaat 2023

Er is in de zomernota 2023 op basis van de beschikbare gegevens tot juli 2023 inzicht gegeven in de geprognosticeerde realisatie van de begroting en programma's van de BEL Combinatie. Het verwachte resultaat in de zomernota was als gevolg van de inzet van stelposten neutraal.

Het uiteindelijke resultaat over 2023 is € 266.767 negatief. Dit wijkt af van de verwachtingen die in de zomernota werden geschatst. Daar zijn verschillende oorzaken voor aan te wijzen. De BEL-combinatie kende in 2023 veel lagere salarissen en sociale lasten als gevolg van een groot aantal vacatures. Omdat de werkzaamheden doorgang moeten vinden, huurde de BEL combinatie externe medewerkers in. De kosten van een externe medewerker zijn in de loop van 2023 gestegen, een na-ijl effect van de loon- en prijsstijgingen van 2022 en begin 2023. Aan de inhuren van personeel is daardoor uiteindelijk bijna € 290.000 meer besteed dan aan de salarissen en sociale lasten.

De BEL combinatie hebben een batig saldo op goederen en diensten. Dit komt onder andere door niet-begrote doorbelasting van het legen van afvalbakken, stortkosten en opbrengsten van veilingen.

MJON-gelden die niet in 2023 zijn uitgegeven worden conform eerder besluit van het BEL-bestuur toegevoegd aan een bestemmingsreserve. In 2023 is een bedrag van € 362.000 niet uitgegeven. Dit bedrag is gedoteerd aan de zogeheten MJON bestemmingsreserve en is dus beschikbaar in 2024.

Medewerkers hebben recht op verlofsparen, zoals afgesproken in de CAO voor gemeenten. Het is een wettelijke verplichting om voor verlofsparen een voorziening in te stellen. De hoogte van de voorziening staat op 31 december 2023 op € 478.044.

De BEL combinatie laat een positief saldo zien op de inkomensoverdrachten vanuit de BEL gemeenten. De belangrijkste bijdrage hieraan wordt geleverd door de afdrachten van de gemeenten aan de BEL combinatie voor de inrichting van de Wet Open Overheid.

Onderstaand tabel geeft een overzicht van het resultaat voor het boekjaar 2023 weer:

Resultaat BEL Combinatie		2023
Personeel		
Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten		-4.559.049
Inhuur personeel		4.852.429
Resultaat op personeel		293.380 N
Overige lasten/ baten		
Saldo overige goederen en diensten		-159.680
Overige lasten en baten/ dotaties aan reserves en voorzieningen		625.146
inkomensoverdrachten gemeenten		-492.079
Resultaat op overige kosten		-26.613 V
Totaal financieel effect		266.767 N

De baten voortvloeiend uit de WOO zijn in 2023 niet uitgegeven en worden in een reserve WOO bestemd.

Bestemmingsvoorstel - Resultaat 2023	
Budgetoverhevelingen:	
Subtotaal budgetoverheveling 2023 - 2024	0 N
Resultaat	266.767 N
Resultaatbestemming:	
Dotatie aan reserve WOO	325.532 N
Subtotaal resultaatbestemming	325.532 N
Totaal nadelig resultaat 2023	592.299 N

LEESWIJZER

In de jaarstukken legt het bestuur van de BEL Combinatie verantwoording af ten opzichte van de begroting 2023 over de uitvoering van de gemaakte beleidsmatige en financiële afspraken met de BEL-gemeenten. Op hoofdlijnen heeft u in het vorige hoofdstuk over de belangrijkste ontwikkelingen van 2023 kunnen lezen en welk financieel resultaat behaald is over dit jaar.

Bij het samenstellen van de jaarstukken 2023 is voor dezelfde opzet gekozen als in 2022. Daarnaast is de jaarrekening in overeenstemming met de gestelde eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Volgens artikel 24 van het BBV bestaan de jaarstukken uit:

- het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen);
- de jaarrekening (staat van baten en lasten, de balans en toelichting).

Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in euro's en afgerond op hele getallen. Door deze afronding kan een optelverschil ontstaan. Duiding 'resultaat' in de financiële tabellen:

Bedrag + : resultaat is negatief (verlies) méér uitgaven of minder inkomsten dan begroot.

Bedrag - : resultaat is positief (winst) minder uitgaven of méér inkomsten dan begroot.

Hieronder beschrijven we kort de verschillende onderdelen van de jaarstukken.

Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de verantwoording en een aantal paragrafen. De verantwoording gaat in op de realisatie van bepaalde onderwerpen binnen de BEL Combinatie. Hiermee wordt afgeweken van de opbouw zoals deze in de begroting 2023 staat. Bij de begroting 2023 werden de activiteiten van de BEL Combinatie verdeeld over vijf deelprogramma's die samen één totaalprogramma vormen. De volgende onderwerpen komen in het jaarverslag aan bod:

Bedrijfsvoering
HR instrumenten
Dienstverlening
Faciliteiten
IT & SYSTEMEN
OGON
Overige Dienstverlening

In de paragrafen wordt aandacht besteed aan een aantal financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die door de programma's heenlopen. De volgende paragrafen, die op grond van het BBV in de jaarstukken verplicht zijn op te nemen, zijn van toepassing op de BEL Combinatie:

- Bedrijfsvoering
- Weerstandsvermogen
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Algemene dekkingsmiddelen en overhead

Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit de balans en het overzicht van baten en lasten. De balans toont de verhouding tussen bezittingen en schulden. Het overzicht van baten en lasten geeft de inkomsten en uitgaven van de BEL Combinatie weer in het betreffende jaar. Beide overzichten bevatten een toelichting.

JAARVERSLAG

PROGRAMMA'S

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

De afgelopen jaren leerden ons dat we in toenemende mate te maken kunnen krijgen met een onstabiele wereld om ons heen. Denk aan de Coronapandemie, maar ook de druk op onze maatschappij vanwege toenemende vluchtelingen. De versnelling en intensivering van maatschappelijke ontwikkelingen vraagt van ons als overheid om een adequate aanpak.

Tegelijkertijd vragen onze inwoners een actieve samenwerking met de gemeente om zaken voor de lokale gemeenschap te realiseren.

Deze ontwikkelingen vragen om een gemeentelijke overheid die haar dienstverlening en haar administratieve en financiële processen op orde heeft. De eisen worden steeds hoger. Bijvoorbeeld bij de decentralisaties in het Sociaal Domein, de Wet Open Overheid (WOO) en de invoering van de Omgevingswet.

Dit alles speelt zich af in een gespannen arbeidsmarkt, waarbij het een uitdaging is om goede mensen aan te trekken en te behouden, oftewel 'te vinden en te binden'. Om nieuwe ontwikkelingen door te kunnen voeren en om het reguliere werk goed te kunnen blijven doen, is het van belang dat de BEL-organisatie, en daarmee onze medewerkers, zich blijven ontwikkelen.

Versterking BEL Combinatie

Vanaf 2022 is het vooromen gestart om stevig in te zetten op versterking van de BEL Combinatie. Dit is een intensief en gedegen traject geworden, waar alle medewerkers, colleges en gemeenteraden inbreng voor hebben geleverd en hebben meegedacht. Dit leidde tot een Meerjarenontwikkelnota 2023-2026 die richting geeft aan een stabiele en toekomstbestendige BEL Combinatie. Met het ontwikkelprogramma VIBE.

Om deze ontwikkeling vorm te kunnen geven, stelden de BEL-gemeenten een investering van 2,4 mln. beschikbaar via de Meerjarenontwikkelnota. Met als voorwaarde dat de doelen en effecten transparant gemonitord en gedeeld worden met de gemeenteraden. In 2023 vonden twee raadsbrede bijeenkomsten plaats. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de raden meegenomen in het proces en zijn de eerste resultaten van de diverse VIBE projecten gedeeld.

Inhoudelijk kent de Meerjarenontwikkelnota 4 ontwikkelrichtingen- en doelen namelijk:

1. De basis op orde hebben en houden ('in een keer goed')
2. Efficiënte en resultaatgerichte prestaties (met realistische en haalbare planningen)

3. Veilig en betrouwbaar
4. Dichtbij inwoners (dienstbaar aan de samenleving en dichtbij)

Dit alles in een professionele relatie tussen bestuur en uitvoeringsorganisatie, in een open cultuur.

Deze doelen zijn verder geconcretiseerd en bestuurlijk vastgesteld. Daarmee is de basis gelegd voor het organisatie ontwikkelprogramma met de naam "VIBE". In dit programma willen we verbeteringen realiseren langs verschillende ontwikkelgebieden:

- Bedrijfsvoering
- Faciliteiten
- IT & systemen
- HR instrumenten
- Dienstverlening
- OGON (opdrachtgever ↔ opdrachtnemer)

Projecten

In deze ontwikkelgebieden zijn circa 54 projecten gedefinieerd en gestart. De projecten worden vanuit het management aangestuurd met behulp van een projecttrekker. Om integraliteit en samenhang te borgen is een programmastructuur ontworpen met een bestuurlijke programmaraad die namens het BEL-bestuur opdrachten, voortgang en resultaten monitort. De aanwending van gelden die in de Meerjarenontwikkelnota beschikbaar zijn gesteld, vinden alleen plaats na goedkeuring door de programmaraad. Zo borgen we dat de besteding bijdraagt aan de realisatie van de vooraf gestelde doelen.

De onderliggende visie van VIBE is dat het programma zoveel mogelijk door medewerkers wordt vormgegeven. Dit gebeurt volgens het principe van de lerende organisatie. Op deze manier zijn we in de toekomst minder kwetsbaar bij nieuwe ontwikkelingen. Ook stellen we de organisatie in staat om deze ontwikkelingen wendbaar op te pakken en zich hier tijdig op te kunnen aanpassen. Dit leerproces wordt geïntegreerd in de inhoudelijke activiteiten van het programma VIBE.

Het jaar 2023 was het eerste jaar van het ontwikkelprogramma VIBE. Het programma heeft een looptijd van vier jaar. We startten met het projectmatig oppakken van diverse zaken binnen de verschillende ontwikkelgebieden. Er zijn onderzoeken gedaan en voorbereidingen getroffen, zoals het schrijven van programma's van eisen voor aanbestedingen, het uitvoeren van een spend analyse of bepalen van het te bereiken ambitieniveau. Tegelijk zijn er ook al concrete resultaten behaald in de verschillende ontwikkelgebieden.

Er is in 2023 gewerkt aan versterking van de P&C functie binnen de BEL. Daar is een traject voor gestart rondom de invulling van het budgetouderschap. Ook is in 2023 een Programma van eisen opgesteld voor de aanbesteding om te komen tot een nieuw financieel pakket. Met de functionaliteiten van een nieuw pakket zetten we een volgende stap in de versterking van de P&C functie. Dit brengt onder andere meer controle voor budgethouders, een verplichtingenadministratie en een betere sturing en overzicht. In 2024 vindt de selectie en implementatie van het nieuwe pakket plaats. Per 1 januari 2025 willen we overgaan naar dit nieuwe pakket.

Rapportages en managementinformatie was één van de onderwerpen waar direct mee is gestart. Dit leidde bijvoorbeeld tot een uniforme en een decentrale opzet van de P Rapportage per team. Met dit model hebben de teamleiders en de adviseurs van financiën en HRM continu een actueel beeld. Ook is gestart met managementrapportages die ieder kwartaal vanuit de teams worden opgeleverd aan de directie en concern control.

Ook vond er een onderzoek naar inkoop van de BEL plaats. Deze zogenaamde 'spend analyse' is uitgevoerd en de uitkomsten vormden de basis om tot ambitiebepaling te komen. Dit leidde tot een versterking van de inkoopfunctie. In capaciteit, in werkprocessen en ondersteuning door systeem. Het onderwerp is de afgelopen jaren veelvuldig als kwetsbaarheid en onrechtmatigheid aangegeven door de accountant. Met deze versterking worden deze aanbevelingen opgevolgd.

Het doel om tot versterking van de BEL Combinatie te komen vraagt om meer efficiency in bestaande processen. Hiervoor heeft er bijvoorbeeld een project gedraaid om een aansluiting te maken tussen het

Vergunningensysteem OpenWave en het financiële systeem SAP. Door deze aansluiting wordt bij aanvraag en afgifte van een vergunning direct verbinding gemaakt met de financiële afwikkeling. Dit draagt bij aan versnelling van het proces, betrouwbaarheid van gegevens en vergt minder overdracht en minder handelingen.

In 2023 zijn niet alle aangevraagde MJON gelden volledig uitgenut per 31 december 2023, wat heeft geleid tot opbouw van een reserve van 362.000 euro.

Omdat de MJON zich richt op 52 specifieke inzetgebieden op het vlak van het werven, selecteren en aannemen van mensen en de aanschaf van middelen, is er voor elke afzonderlijke inzet van MJON gelden voorbereidend werk benodigd geweest alvorens tot uitvoering over te gaan. De voorbereidingen hebben vooral in 2023 plaatsgevonden waardoor diverse MJON gelden pas zijn uitgenut in het eerste kwartaal van 2024. Begin 2024 zijn veel MJON projecten in uitvoering gekomen en deze zijn bekostigd vanuit deze reserve 2023. De stand van de MJON reserve van 362.000 euro is hierdoor inmiddels al gereduceerd naar 47.500 euro. De verwachting is dat ook dit bedrag nog in Q2 zal worden besteed aan reeds lopende zaken.

HR Instrumenten

HR is een belangrijke pijler in VIBE. Uiteindelijk zijn het onze medewerkers die de gemeentelijke ambities moeten realiseren. Onze aantrekkelijkheid op de arbeidsmarkt is een belangrijk speerpunt in VIBE. Daar hebben we in de verschillende projecten aandacht aan besteed, voor het grootste deel in voorbereidende zin. Op een aantal onderdelen zijn er in 2023 ook al resultaten behaald.

Medewerker tevredenheidsonderzoek

In 2023 voerde Effectory een medewerkertevredenheidsonderzoek uit. Het onderzoek bevatte in totaal 97 vragen. De response op dit onderzoek was 72%. De uitkomsten zijn aan de organisatie gepresenteerd op 27 juni 2023 in de raadszaal. Collega's die niet in de gelegenheid waren om fysiek aanwezig te zijn, konden het digitaal volgen via een Webinar. Belangrijke aandachtspunten zijn informatievoorziening, beleven van werkdruk en de Net Promotor Score (NPS). De NPS gaat over of medewerkers in hun eigen netwerk de BEL Combinatie zouden aanbevelen als werkgever. Op basis van de uitkomsten hebben alle teamleiders het gesprek gevoerd met hun eigen team over de teamuitkomsten. Hieraan is in het VIBE café van 2 november 2023 aandacht besteed.

Werkgeversvisie

In het najaar van 2023 is de werkgeversvisie van de BEL Combinatie tot stand gekomen en vastgesteld. Deze visie beschrijft zowel welke werkgever de BEL Combinatie wil zijn voor de medewerkers als de ambitie die we hebben: de beste gemeentelijke werkgever van de regio. De werkgeversvisie is het uitgangspunt voor alle andere visiedocumenten HRM die in VIBE zijn opgenomen.

Visie op hybride werken

Voor hybride werken is een inventarisatie gedaan op de stukken die eerder al geschreven zijn over dit onderwerp. Deze stukken zijn geactualiseerd en bijvoorbeeld ook gebruikt als achtergrondinformatie voor het project huisvesting. Doordat er vertraging is ontstaan op het vaststellen van de werkgeversvisie, is herijking van de visie op hybride werken verschoven naar begin 2024.

Arbeidsmarktcommunicatie

Op het gebied van Arbeidsmarktcommunicatie is een nieuwe, tijdelijke vacaturewebsite gerealiseerd. In december is in de drie BEL-dorpen een billboard campagne geweest om de aandacht van inwoners te vestigen op deze website en daarmee op de BEL Combinatie als werkgever. De visie op arbeidsmarktcommunicatie is in concept klaar en er is een projectgroep geformeerd om dit onderwerp integraal aan te pakken en verder te brengen in 2024 en volgende jaren.

Werving en selectie

Om een snellere doorlooptijd voor werving van nieuwe medewerker te realiseren, kiezen we voor een andere aanpak. Potentiële kandidaten hebben de mogelijkheid om, voordat ze overgaan tot sollicitatie, eerst een kop koffie te drinken met de teamleider. Zo kan er een indruk opgedaan worden van ons als werkgever en van de functie waar interesse voor is. Ook de sollicitatieprocedure is versneld: zodra een interessante kandidaat solliciteert, wordt deze uitgenodigd voor een selectiegesprek en een tweederonde gesprek wordt gecombineerd met een arbeidsvoorraadengesprek. Daarmee geven we zowel meer snelheid aan het proces, als dat we voorkomen dat kandidaten niet meer beschikbaar zijn omdat ze elders een baan geaccepteerd hebben. In 2023 lag de focus op het zoveel mogelijk vast invullen van vacatures. Hiermee willen we inhuur terugdringen en continuïteit vergroten. Dit wordt ook in 2024 en verder doorgedragen, om verder te bouwen aan een toekomstbestendige en stabiele organisatie.

Onderhoud functieboek

Er vond onderhoud plaats aan het functieboek. Een aantal bestaande functies is geactualiseerd en een aantal nieuwe functies is toegevoegd. Deze beschrijvingen zijn vastgesteld, waarmee het functieboek weer geactualiseerd is. Een belangrijke afspraak die we maakten, is dat onderhoud aan het functieboek jaarlijks plaatsvindt, om zoveel mogelijk de actualiteit te kunnen waarborgen en continueren.

Dienstverlening

Visie op dienstverlening

In 2023 startte we met de actualisering van de visie op dienstverlening. De bedoeling is dat we de visie in 2024 afronden en dat we vanuit deze visie een werkplan maken waar acties in worden benoemd.

In het kader van VIBE zijn er in 2023 concrete stappen gezet op het gebied van dienstverlening. Zo zijn we gestart met ambassadeurs dienstverlening. Hierin is elk team binnen de BEL Combinatie vertegenwoordigd. Ook is er eind 2023 een adviseur dienstverlening aangenomen. Deze adviseur borgt de integraliteit van dienstverlening binnen de BEL Combinatie.

Het voldoen aan de servicenormen is een speerpunt. De servicenormen bevatten de volgende indicatoren: wachttijd telefoon, wachttijd balie, openstaande terugbelnotities (norm 2 werkdagen), afhandeltijd MOR en doorlooptijd aanvraag vergunningen. We halen 3 van de 5 servicenormen elke maand. De servicenormen 'op tijd terugbellen' en 'afhandeltijd MOR' halen we niet elke maand. De resultaten publiceren we volgens de VNG-normen op onze website en delen we elke maand in het MT.

Ook vond er een bereikbaarheidsonderzoek plaats. Dit is uitgevoerd door TELAN. De resultaten worden in januari 2024 gedeeld met de organisatie en, indien nodig, starten we verbeteracties op.

In 2022 vond het onderzoek Waar staat Je gemeente plaats. De actiepunten uit het onderzoek moeten leiden tot verbeteringen van onze dienstverlening. Deze worden elk half jaar gemonitord en eventueel bijgestuurd. In 2024 vindt er opnieuw een onderzoek Waar staat Je gemeente plaats.

Faciliteiten

Dit jaar hebben we belangrijke stappen gezet om te komen tot een passende huisvesting binnen het BEL-kantoor. Het kantoor moet het werken en overleggen anno nu faciliteren. Dat betekent werken en overleggen in een prettige fysieke als digitale omgeving. Op basis van een uitgebreid participatietraject zijn de uitgangspunten in een startnotitie opgenomen en vastgesteld door het BEL-bestuur. Ook is een eerste conceptversie van het Pakket van Eisen (PvE) opgeleverd. Het PvE dient als basis voor de financiële doorrekening en de opdracht aan het ontwerpbureau.

Met de nieuwe inrichting van het BEL-kantoor geven we onder andere invulling aan het werken en overleggen anno nu, maar ook aan onze werkgeversvisie die in 2023 is vastgesteld. Dit betekent ook dat het hybride werken een belangrijk onderdeel uitmaakt van het nieuwe huisvestingsconcept.

IT & SYSTEMEN

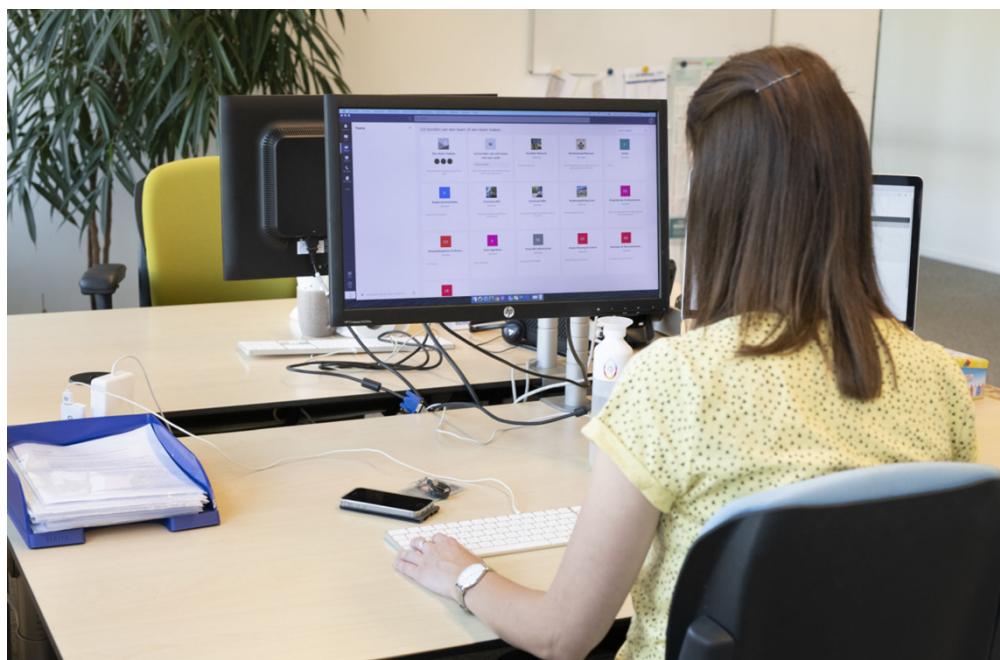
In 2023 hebben we belangrijke (voorbereidende) stappen gezet in de VIBE projecten, digitale werkomgeving, informatiehuishouding en vernieuwing van de hardware. Zo is het eisenpakket voor de digitale werkomgeving opgesteld, is een eerste versie van het implementatieplan opgesteld en is gestart met de uitvoering van een second opinion om te borgen dat dit impactvolle traject in 2024 succesvol kan worden uitgevoerd. Voor het vernieuwen van de hardware hebben we eind 2023 gelden ontvangen die, samen met de reeds beschreven eisen en aantallen, worden omgezet in een aanbesteding begin 2024.

Op het gebied van de verdere digitalisering en optimalisatie van onze informatievoorziening zijn grote hoeveelheden analoge stukken geschoond, gedigitaliseerd en zijn delen van het archief overgebracht naar het streekarchief. Ook hebben we belangrijke stappen gezet in het uitsorteren van de netwerkschijven zodat onze data en informatie beter centraal beschikbaar is en komt.

Naast aandacht voor de VIBE projecten hebben we in 2023 extra aandacht besteed aan het nog beter in kaart brengen van ons applicatielandschap en onze IT infrastructuur. Zo kunnen we ons nog beter voorbereiden op toekomstige veranderingen.

Om de externe en interne dienstverlening te versterken zijn belangrijke stappen gezet in de vernieuwing van het subsidieproces en bijbehorende applicaties. Verder is de aanbesteding gepubliceerd voor een nieuwe financieel systeem. Hiermee zijn we nog beter in staat grip te krijgen en houden op onze financiële huishouding. Ook het proces tussen Burgerzaken en de archivering van belangrijke stukken is verbeterd. Dat komt door de introductie van een technische koppeling tussen betrokken vakapplicaties. En om onze processen in de buitenruimte te optimaliseren is er een technische koppeling gekomen die het beheer van onze lichtmasten enorm vereenvoudigt. Ook schaffen we een applicatie aan die maakt dat we onze strooiroutes beter en efficiënter kunnen ontwerpen.

Verder is ingezet op een nog betere ondersteuning van de collega's bij het gebruik van de verschillende (vak) applicaties. Onder andere door de introductie van de zogenoemde 'gereedschapskist' waarin alle handleidingen en instructies terug te vinden zijn voor het juiste gebruik van de applicaties. Maar ook door de trainingen documentmanagement en door een betere bereikbaarheid van ons ServicePunt via Whatsapp.

OGON

Herijking handboek OGON

Het Handboek OGON was voor de laatste keer in 2019 aangepast. Aanleiding om het handboek nu te actualiseren is onder andere dat de organisatiestructuur is aangepast en dat een groot deel van de tekst over 'projectmatig werken' ging.

In 2019 waren de gemeentesecretarissen ook nog directeur. De opdrachtverlening liep toen anders dan nu. We hebben inmiddels een organisatiestructuur waarin één directeur verantwoordelijk is voor de BEL Combinatie. Bij het doornemen van het handboek bleek ook dat een groot deel van de tekst was gewijd aan projectmatig werken. Daarvoor is in 2022 een apart handboek geschreven.

Om het handboek te actualiseren hebben we eerst in een aantal sessies onze kennis van OGON, de huidige en gewenste manier van werken en de hiervoor benodigde producten besproken. Hierbij zijn gemeentesecretarissen, directie en MT betrokken. Ook ambtelijk dacht een groep medewerkers mee.

Het resultaat is een infographic, een aantal formats en een checklist. Deze producten worden in 2024 in de organisatie en bij de besturen verder uitgerold.

Betrouwbare planning

In april 2023 is intern opdracht verstrekt om de knelpunten binnen het proces van bestuurlijke planningen voor de 3 gemeenten en de BEL Combinatie te inventariseren. Maar ook om verbetermaatregelen te nemen om te borgen dat de planningen structureel betrouwbaar blijven. Daarvoor willen we de belangrijkste oorzaken van de huidige onbetrouwbaarheid van die planningen weghalen.

De inventarisatie van de belangrijkste oorzaken is uitgevoerd. Hieruit bleek dat het begrip 'betrouwbare planningen' op verschillende manieren werd ingevuld, afhankelijk van de rol / functie die men binnen de organisatie bekleedt. Zo bevatten de huidige planningen niet het noodzakelijke vooroverleg met de portefeuillehouder(s) per gemeente of BEL-breed (onvolledige planning). Ook worden zelden bestuursopdrachten met een planning uitgewerkt en vastgesteld met als basis de vastgestelde Dienstverleningsovereenkomsten tussen gemeenten en de BEL Combinatie (geen heldere opdrachten, waardoor het plannen van de werkzaamheden ook moeilijk wordt). Verder is er geen (geautomatiseerde) monitoring ingericht voor de opvolging van de bestuurlijke planningen, waardoor handhaving van de planningsafspraken niet mogelijk is.

Ook zijn verbetermaatregelen geadviseerd:

1. Bepaal of een extra planningsmodule van de huidige applicatie voor het opstellen en inrouten van bestuurlijke voorstellen meerwaarde heeft;
2. Gebruik structureel het 'Format Projectopdracht' uit het net vernieuwde Handboek Projectmatig Werken voor het vastleggen van heldere bestuursopdrachten;
3. Maak per fase heldere afspraken over de verantwoordelijkheden van de Opdrachtgever (gemeenten) en de Opdrachtnemer (BEL Combinatie) en implementeer dat in houding & gedrag van betrokkenen;
4. Herijk het werkproces 'Bestuurlijke planning, -besluitvorming en -bekendmaking' en bepaal wie de procesverantwoordelijke is, dieborgt dat dit proces conform afspraken blijft werken.

Deze verbetermaatregelen zullen in 2024 worden gerealiseerd.

Bestuurlijk – ambtelijke samenwerking

Op 8 juni hield het BEL-bestuur een Heidag en naar aanleiding van deze dag nam het BEL-bestuur op 13 juli een procesvoorstel aan. Het procesvoorstel omvatte de volgende elementen:

1. Expliciteren van de rollen in het BEL-bestuur, secretarissen, directie en MT zodat communicatielijnen effectiever worden ingezet.
2. Bespreken van strategische onderwerpen met het MT, dit geeft inzicht in de te maken keuzes over bedrijfsvoering.

3. Inhoudelijke samenwerking tussen colleges en directeur en MT versterken en dit praktisch uit te werken in afspraken.
4. Een vast overleg-ontwikkelen en ontmoetingsmodel op jaarbasis in een kalender vast te leggen en met name voor het ontwikkeldeel externe coaching en begeleiding in te huren. Op deze manier is de voorbereiding ervan in professionele handen en kan ieder deelnemen zonder last te hebben van verantwoordelijkheid voor de organisatie ervan.

In 2024 zal de uitwerking hiervan verder worden opgepakt.

Overige dienstverlening

Verkiezingen Tweede Kamer

In 2023 vonden er 3 verkiezingen plaats. In maart zijn de provinciale- en waterschapsverkiezingen geweest. In november waren er verkiezingen voor de Tweede Kamer. Dit heeft extra druk gelegd op de werkzaamheden van team publiek. Alle verkiezingen zijn naar tevredenheid uitgevoerd.

Gladheidsbestrijding

Eind 2023 is het gladheidbestrijdingsplan 2023-2028 door de colleges vastgesteld. Hierin staat dat de buitendienst van de BEL Combinatie de uitvoering in eigen beheer op zich neemt. Het is een zware taak maar daar staat tegenover dat het een parel is in de dienstverlening.

Er zijn wijzigingen op het voorgaande gladheidsbestrijdingsplan. Zo zet de BEL Combinatie vanaf seizoen 2023-2024 in op 2 strooiroutes en voert naast de preventieve route ook een curatieve route. Ook zijn de strooi-eenheden voorzien van een opbouw om het 'nat strooien' goed te kunnen uitvoeren. Door 'nat te strooien' voldoen de BEL-gemeenten aan de meest recente normen van de bestrijding van gladheid.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN & OVERHEAD

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de DVO-inkomsten vanuit de BEL-gemeenten en het saldo op de gerealiseerde rentelasten. De maatwerkbijdragen van de BEL-gemeenten zijn niet opgenomen onder algemene dekkingsmiddelen omdat deze gealloceerd worden aan specifieke taken. Deze inkomsten staan op de kostenplaatsen van de betreffende teams en worden meegenomen in het programma dienstverlening.

Omschrijving		Realisatie 2022 Begroting 2023		Begroting 2023 Realisatie 2023	Verschil
		voor wijziging	na wijziging		
Inkomsten DVO	Gemeente Blaricum	-7.433.410	-7.443.922	-8.142.176	-8.142.176 0
Inkomsten DVO	Gemeente Eemnes	-7.195.308	-7.110.130	-7.772.969	-7.772.969 0
Inkomsten DVO	Gemeente Laren	-8.038.308	-8.043.583	-8.804.678	-8.804.678 0
Werkelijk ontvangen rente		-2.293	0	0	-19.994 19.994
Toegerekende rente via renteomslag		-248.429	-247.647	-247.647	-239.419 -8.228
Werkelijk betaalde rente		199.245	185.709	185.709	246.236 -60.528
Saldo		-22.718.503	-22.659.573	-24.781.761	-24.733.000 -48.761

Het BBV schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen verplicht zijn om de overhead apart te verantwoorden. In onderstaand overzicht is de specifieke overhead weergegeven. Onder de overhead vallen alle kosten die niet direct bij de productieve teams thuishoren. Grofweg zijn dat de salarislasten van de ondersteunende teams, de ICT-kosten, huisvestingskosten en de facilitaire kosten.

Taalveld + Kostenplaats		Realisatie 2022 Begroting 2023		Begroting 2023 Realisatie 2023	
		voor wijziging	na wijziging		
0.4 Overhead		11.568.371	11.809.445	13.008.909	13.906.813
I & ICT		2.692.804	2.397.988	2.600.827	2.853.221
Overige goederen en diensten		1.459.838	1.065.535	1.405.535	1.510.189
Personele kosten		7.415.729	8.345.921	9.002.547	9.543.402
Eindtotaal		11.568.371	11.809.445	13.008.909	13.906.813

PARAGRAFEN

Paragraaf Bedrijfsvoering

In het kader van de continuïteit van de Bedrijfsvoering heeft BEL combinatie geen voornemens om majeure aanpassingen te doen in taken en/ of financiering. Verder zijn er geen voornemens van deelnemende overheden tot uittreding.

Rechtmachtsverantwoording

Bedrijfsvoering wordt opgepakt vanuit de meerjarenontwikkelnota 2023-2026 VIBE die richting geeft aan een toekomstbestendige BEL combinatie. Verantwoording afleggen over een rechtmatische bedrijfsvoering is daarmee een onlosmakelijk onderdeel van VIBE (zie ook de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag).

De rechtmachtsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmachtheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Dit wordt formeel als volgt omschreven:

"Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten (exploitatie), alsmede de balansposten (investeringen), dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het BEL Bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting." Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dienen de afwijkingen (zowel baten als lasten) in de jaarrekening herkenbaar te worden opgenomen en van een toelichting te worden voorzien.

Om de begrotingsrechtmachtheid te beoordelen, is geïnventariseerd wat op programmaniveau de lastenoverschrijdingen zijn. Deze doen zich op programmaniveau voor bij de programma's Overhead en Algemene Dekkingsmiddelen. Conform de Kadernota Rechtmachtheid 2023 en de Q&A's van de commissie BBV zijn de saldi van deze programma's opgesplitst in:

- lastenoverschrijdingen van totaal € 4.795.078;
- lastenonderschrijdingen € 3.311.183;
- baten overschrijdingen en onderschrijdingen totaal € 576.743

Het totaal van de geïnventariseerde begrotingsrechtmachthes komt hiermee op € 8.683.004. De omvang van deze begrotingsrechtmachtheid past bij de wijze, waarop balansmutaties, de baten en

lasten bij de BEL combinatie worden geadministreerd, namelijk de omvang van de correctieboekingen, memoriaalboekingen, geen tussentijdse begrotingswijzigingen of slotwijziging en bij het sluiten van de boekhouding resultaatafhankelijke boekingen. Dit maakt dat bij BEL combinatie een grote reeks van boekingsregels ontstaan die in deze inventarisatie van begrotingsonrechtmatigheid zitten. De afspraken met het BEL bestuur over de begrotingsrechtmatigheid zijn 15-01-2024 vastgesteld in het controleprotocol van het BEL bestuur. Hierin staan de spelregels, wanneer een lastenoverschrijding rechtmatig is en in welke gevallen een lastenoverschrijding acceptabel is. Over de baten onder- en overschrijdingen zegt de Kadernota Rechtmatigheid dat deze acceptabel, maar onrechtmatig zijn in geval zij niet tijdig zijn gemeld aan het BEL bestuur, in het controleprotocol is niet vastgelegd wat onder tijdig wordt verstaan. De totale baten overschrijdingen en onderschrijdingen van € 576.743 zijn hierdoor niet tijdig gemeld. Daarbij speelt ook mee dat duidelijkheid vanuit regelgevers over begrotingsrechtmatigheid laat richting decentrale overheden is gecommuniceerd, bijvoorbeeld de BADO notitie Rechtmatigheid die in december 2023 verscheen, waarin gesteld wordt dat deze afwijkingen acceptabel zijn, maar wel onrechtmatig. Er was onvoldoende tijd deze afwijkingen op de baten voor 31 december 2023 aan het BEL bestuur te melden. De onder- en overschrijdingen van baten, kunnen door het BEL Bestuur bij de jaarrekening alsnog rechtmatig verklaard worden.

Toepassing van de spelregels op de lastenonderschrijdingen en overschrijdingen resulteert in rechtmatige lastenonderschrijdingen van € 3.311.183 en acceptabele lastenoverschrijdingen van € 4.795.078, die door het BEL Bestuur bij de jaarrekening alsnog rechtmatig verklaard kunnen worden. Totdat het BEL bestuur deze nog niet rechtmatig verklaard heeft, zitten deze acceptabele lastenoverschrijdingen samen met de baten afwijkingen in het totaal van € 5.371.821 begrotingsonrechtmatigheid, die getoetst is aan de spelregels met het BEL bestuur, indien deze rechtmatig verklaard worden, zijn er geen begrotingsonrechtmatigheden.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern. Met onze verbijzonderde interne controles sluiten we aan bij de goedkeurings- en rapporteringstoleranties die de accountant hanteert en aan de verantwoordingsgrens die door het BEL Bestuur is vastgesteld. In nauwe samenspraak met de accountant hebben we de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles bepaald. De controles zijn uitgevoerd op de volgende processen: personeel, inkoopfacturen, aanbestedingen en overige geldoverdrachten en misbruik en oneigenlijk gebruik. Rechtmatigheidsfouten bij aanbestedingen moeten in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en toegelicht worden indien zij boven verantwoordingspercentage van 3% uitkomen. Wij hanteren de rapporteringstolerantie die ook met de accountant is afgesproken van € 25.000.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. In de Gids Proportionaliteit (flankerend beleid bij de aanbestedingswet 2012) zijn de voorschriften uitgewerkt over de eisen, voorwaarden en criteria die aan inschrijvers en inschrijvingen worden gesteld. Een aanbestedende dienst dient de voorschriften toe te passen of een afwijking in de aanbestedingsstukken te motiveren. Het ten onrechte niet toepassen van de Aanbestedingswet 2012 met betrekking tot deze Europese aanbestedingsnormbedragen bij een aanbesteding van opdrachten, leidt tot een financiële rechtmatigheidsfout.

Bij 8 crediteuren is sprake geweest van het niet correct naleven van de aanbestedingsregels. In totaal betreft het een bedrag van € 950.000 elk boven € 25.000. Oorzaken zijn dat opdrachten stilzwijgend zijn verlengd of dat een nieuwe aanbesteding niet tijdig plaats heeft gevonden waardoor de termijn of de prijsraming is overschreden. De inkopen die plaatsvinden in de periode tussen einde contract en start nieuw contract na aanbesteding worden gezien als onrechtmatig. Ook is het voorgekomen dat het totaal van de opdracht de Europese drempel overstijgt waardoor ook sprake is van een onrechtmatigheid. Twee crediteuren waren in het jaar 2022 ook onrechtmatig en in de jaarrekening van 2023 zijn de lasten voor de doorloop van deze contracten in 2024 en 2025 meegenomen als onrechtmatig. In uiterlijk 2025 is de verwachting van het verantwoordelijk lijnmanagement dat voor 1 geval de betreffende dienst opnieuw aanbesteed is. Van het ander geval is reeds een aanbesteding in gang gezet. Voor 4 crediteuren had de onrechtmatigheid betrekking op (een deel) van het jaar 2023 met geen doorloop naar verdere jaren. Voor de 2 resterende nieuwe onrechtmatige crediteuren zijn de uitgaven voor de totale duur van het contract

meegenomen als onrechtmatigheid. Vanwege de continuïteit en contractvoorraarden kunnen deze contracten niet gestopt worden. 4 van de 8 onrechtmatige crediteuren betroffen inhuur.

Maatregelen ter verbetering:

1. Contractenregister. Er wordt gewerkt aan een inkoopformulier dat standaard ingevuld moet worden en de implementatie van het centrale contractregister loopt. Op dit moment is inzichtelijk gemaakt welke contracten wanneer aflopen, zodat tijdig gestart kan worden met aanbestedingen.
2. Contractmanagement. Er wordt gewerkt aan de implementatie van contractmanagement om beter grip te krijgen op afloop van contracten en crediteuren meer zicht is op uitnutting van contractwaarden.
3. Kennissessies aanbestedingen. N.a.v. de geconstateerde rechtmatigheidsfouten worden kennissessies voor de lijnorganisatie georganiseerd, waarin het ontstaan van de fouten worden behandeld en kennis over aanbesteden wordt gedeeld.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Naast misbruik en oneigenlijk gebruik kan er sprake zijn van fraude. De term fraude is juridisch niet gedefinieerd. Het gaat hierbij om derden die misbruik maken van de gemeentelijke regelingen. Er zijn geen gevallen van fraude bekend. Er is (nog) geen gemeentebreed beleid m.b.t. misbruik en oneigenlijk gebruik. Het toetsen van misbruik en oneigenlijk gebruik is meegenomen in de verbijzonderde interne controles, die uitwijzen dat bij de BEL Combinatie geen gevallen van misbruik of oneigenlijk gebruik zijn.

Frauderisico

De BEL Combinatie wil een betrouwbare en geloofwaardige organisatie zijn voor BEL-gemeenten en hun burgers, medewerkers, ondernemers, partners en opdrachtgevers. Frauderisicomagement is onderdeel van integriteitsbeleid.

Onder fraude verstaan we opzettelijke handelingen door één of meerdere personen binnen de BEL Combinatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen". In alle geledingen van de organisatie is voldoende bewustzijn aanwezig over frauderisico's en de manier waarop deze beheerst worden.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor privacy en informatieveiliging, zoals de BIO en de jaarlijkse verantwoording via de Ensia Audit. Daarnaast worden beheersmaatregelen, zoals functiescheiding, ter voorkoming van fraude gecontroleerd in (verbijzonderde) interne controles.

Een frauderisico-analyse is nog in ontwikkeling en wordt opgepakt samen met een breder risicomagement. In 2024 willen wij verdere stappen hierin zetten om frauderisico beheersing nog beter in processen in te bedden.

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Algemeen

De BEL Combinatie is conform het BBV in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing verplicht om onderstaande onderdelen op te nemen:

- het beleid voor de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de risico's;
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.

Daarnaast dienen de volgende verplichte kengetallen te worden opgenomen:

- de netto schuldquote;
- de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- de solvabiliteitsratio;
- de structurele exploitatieruimte;
- de grondexploitatie (niet van toepassing);
- de belastingcapaciteit (niet van toepassing).

Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Beleid weerstandscapaciteit

De BEL Combinatie is een gemeenschappelijke regeling, daarmee zijn de deelnemende gemeenten automatisch gezamenlijk aansprakelijk voor de financiële resultaten van het samenwerkingsorgaan, inclusief de risico's en financiële tegenvallers. In theorie zou de BEL Combinatie zich dus niet druk hoeven te maken over de risico's die uit de bedrijfsvoering voortvloeien, omdat de gevolgen daarvan immers op voorhand zijn afgedekt. De gemeenten daarentegen zouden hun aandeel in deze risico's binnen hun weerstandsvermogen op moeten vangen. Een dergelijke constructie is vanuit praktisch oogpunt niet gewenst, omdat het "bilspringen" van de deelnemers bij onvoorzien omstandigheden de nodige gevolgen heeft. Zodra zich een onverwachte situatie voordoet leidt dit tot een (tussentijds) verzoek van de BEL Combinatie aan de deelnemers om extra financiële middelen. Alle deelnemers moeten dan een besluit laten nemen door de gemeenteraad, omdat deze organen over het budgetrecht beschikken. Om enigszins zelfstandig de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen, zal de BEL Combinatie moeten beschikken over een eigen weerstandscapaciteit. Het nadeel van een algemene reserve bij de BEL Combinatie is dat de deelnemers niet zelf over deze middelen kunnen beschikken. Daarom wordt de omvang van de algemene reserve beperkt gehouden, maar wel voldoende om de meeste normale bedrijfsrisico's op te kunnen vangen. In de nieuwe "Nota Risicomagement en weerstandsvermogen Blaricum, Eemnes, Laren en BEL Combinatie" is vastgelegd dat vanaf 01-01-2022 het maximumniveau van de Algemene Reserve € 600.000 is. Daarboven wordt de reserve afgeroomd naar de gemeenten.

Beleid risico's

Naast een nieuw maximum niveau voor de algemene reserve, is in de nieuwe nota ook het risicomangement geactualiseerd. De belangrijkste doelstellingen van het risicomangementbeleid zijn:

- Het vooraf inzichtelijk maken van de risico's die de BEL Combinatie loopt zodat bij besluitvorming daarmee bewust rekening wordt gehouden;
- Het stimuleren en vergroten van het risicobewustzijn van de organisatie;
- Voorkomen dat het optreden van risico's een negatief effect heeft op het uitvoeren van het beleid en daarmee het realiseren van de doelstellingen van de BEL Combinatie;
- Het voldoen aan de wettelijke vereisten rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing die in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) vast liggen;
- Het vastleggen van de methodiek en richtlijnen/normen voor het bepalen van het benodigde Weerstandsvermogen.

Voor de inventarisatie wordt gebruik gemaakt van een systematiek die vergelijkbaar is met de vorige. Hiermee worden kans en de omvang van het risico bepaald. De inventarisatie van de risico's gebeurt bij de jaarrekening en bij de begroting. Hieronder staan de huidige berekening van de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Risico-inventarisatie

In onderstaand overzicht worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht. Het betreft hier de risico's welke bekend zijn op het moment van aanbieden van de jaarrekening.

Nr	Risico	Financieel			Risicoscore	
		Kans	Gevolg	%	Structureel	Incidenteel
1	Uittreding gemeente	nihil	€ 7.000.000,00			PM
2	Daling algemene uitkering	1	€ 500.000,00	10%	€ 50.000,00	
3	Prijsstijgingen	3		2 50%	€ 17.500,00	
4	Faillissement leverenciers	3		2 50%	€ 17.500,00	
5	Ziekteverzuim	3		4 50%	€ 75.000,00	
6	Inhuurbudget	3		4 50%	€ 75.000,00	
7	Mobiliteitsbudget	4		3 70%	€ 35.000,00	
8	Voormalig personeel	4		3 70%	€ 35.000,00	
9	Privacy & datalekken	3		1 50%	€ 10.000,00	
10	Hackers	3	€ 1.000.000,00	50%	€ 500.000,00	
11	Uitval ICT voorzieningen	3		4 50%	€ 75.000,00	
12	Uitval stroomvoorzieningen	3		3 50%	€ 37.500,00	
13	Financiële fraude	3		2 50%	€ 17.500,00	
14	Identiteitsfraude	2		2 30%	€ 10.500,00	
					€ 955.500,00	

Uittreding deelnemende gemeenten

Op grond van artikel 25 (over uittreding) van de Gemeenschappelijke Regeling BEL Combinatie kan het college van burgemeester en wethouders van elke BEL-gemeente, na vooraf verkregen instemming van de gemeenteraad van desbetreffende gemeente, besluiten de deelname aan de gemeenschappelijke regeling op te zeggen. De gemeenteraden van de overige BEL-gemeenten worden over het besluit geïnformeerd. Een dergelijk besluit kan voor de eerste keer worden genomen zes jaar na het besluit tot deelname aan/toetreding tot deze GR. Er is daarom sinds 2014 het risico van uittreden van één van de BEL-gemeenten opgenomen.

Dit risico is zeer laag door ingebouwde bestuurlijke mechanismen. Daarnaast is het politiek-bestuurlijke klimaat binnen de BEL-gemeenten gericht op continuërende samenwerking. Het financiële effect is nagenoeg risicolos, doordat de daadwerkelijke uittreding pas twee jaar na het jaar van besluitvorming in werking treedt. Het betreffende risico wordt ook als niet heel groot beoordeeld, doordat de consequenties van uittreding voor de uittredende BEL-gemeente aanzienlijk zijn en om die reden niet snel genomen zal worden.

Daling algemene uitkering

De werkorganisatie is afhankelijk van de middelen van de gemeenten en die zijn weer in grote mate afhankelijk van middelen waarvan de Algemene Uitkering het belangrijkste is. Daarin kunnen schommelingen optreden. Doorgaans is tijdig bekend wanneer de middelen naar beneden (boven is geen probleem) worden bijgesteld, zodat we de lasten daarop kunnen aanpassen.

Prijsstijgingen

Voor de inflatie wordt van tevoren een stelpost opgenomen in de begroting op basis van een geschatte prijsstijging (weging consument en overheidsprijzen). Het kan zijn dat die index in afzonderlijke gevallen toch onvoldoende is. In het lopende jaar kan dit een tekort opleveren, maar uiteindelijk kan het in volgende begrotingen worden rechtgezet en dus alleen incidenteel een nadeel opleveren.

Faillissement leveranciers

In het verleden hebben we nog geen last gehad van faillissementen van leveranciers. Voor de meeste goederen en diensten kunnen we vrij snel een vervanger vinden. Alleen bij unieke producten die ook nog eens bedrijf kritisch zijn, is er kans op problemen. Met name kan dan gedacht worden aan software applicaties en de bijbehorende hardware.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim stijgt de laatste jaren en vormt een risico voor de continuïteit en kwaliteit van de bedrijfsvoering. Dit kan deels worden opgevangen door inhuur en deels wordt er in gezet op het voorkomen van het ziekteverzuim en duurzame inzet van de medewerkers. Het financiële risico is hier een eventueel tekort op het inhuerbudget. Er is een budget beschikbaar van € 641.000.

Inhuurbudget

Wat hierboven voor de ziektevervanging geldt, geldt ook voor de rest van de inhuur. Inhuur is een relatief kostbare zaak en daarmee lopen we vaak aan tegen de grenzen van onze middelen. In 2020 is ingezet op een koerswijziging die tot gevolg moest hebben dat er geen of minimale tekorten zouden ontstaan op het inhuerbudget van de BEL Combinatie. Concreet betekende dit dat het inhuerbudget nog voornamelijk wordt ingezet voor inhuur bij (langdurige) ziektevervanging. Projectmatige inhuur wordt gedekt uit projectgelden en vacaturevervanging moet binnen de loonsom plaatsvinden om de gestelde financiële doelstelling te behalen. De voortgang van het personeelsbudget wordt door teamleiders bewaakt met een P rapportage, waardoor er kan worden gestuurd om binnen de grenzen te blijven.

Mobiliteitsbudget

Door intensief HRM-beleid is er de laatste jaren meer beweging gekomen. Er liggen vaak latente vraagstukken rond duurzame inzetbaarheid aan ten grondslag op het gebied van loopbaan, gezondheid, balans werk-privé of levensfase. Het is belangrijk dit te adresseren. Sommige medewerkers kiezen door die gesprekken, ondersteund met assessments of begeleiding, een andere plek in de BEL Combinatie en anderen kiezen ervoor om buiten de BEL hun loopbaan voort te zetten. Dit zijn natuurlijke processen en meestal komen mensen op eigen kracht verder. Maar wanneer dat niet het geval is, is het van belang om medewerkers vanuit goed werkgeverschap verder te helpen. Daarnaast kan de organisatie ook een bedrijfseconomisch belang (bijvoorbeeld het voorkomen van WW-lasten) hebben om medewerkers hierin te faciliteren. Het is onze visie dat vrijwillige interne en externe mobiliteit een geaccepteerd gespreksonderwerp mag zijn binnen de werkgever-medewerker relatie. Mobiliteit hoort bij een wendbare organisatie. Dit komt niet alleen de medewerker, maar ook de kwaliteit van de organisatie ten goede.

Verplichtingen voormalig personeel

Voor voormalig personeel worden kosten gemaakt voor bijvoorbeeld loopbaantrajecten en VSO's. Doorgaans worden deze kosten niet begroot en/of zijn lastig vooraf te begroten. De afspraak is dat de gemeenten deze meerkosten voor hun rekening nemen.

Privacy & datalekken

Aansprakelijkheid stelling

Het niet nakomen van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) kan schade veroorzaken. De gemeente kan op basis van de AVG en het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk worden gesteld voor deze schade. In de praktijk zal de gemeente niet altijd volledig voldoen aan de AVG. Dit komt doordat kwetsbaarheden ontstaan omdat wij bepaalde zaken niet weten of kunnen voorspellen zoals datalekken, ontoereikende procedures, vergissingen of kwade (criminele) opzet ten opzicht van de verwerking van persoonsgegevens. Het kan ook zijn dat de gemeente kiest voor efficiency, zorgplicht, kosten of anderzijds waardoor iemands privacy wordt geschonden.

Deze aansprakelijkheidstelling kan zowel door individuele betrokkenen als door een collectief worden ingediend. De collectieve aansprakelijkheidsstellingen lijken toe te nemen. Door het opstellen en implementeren van een privacybeleid en privacy/security by design is het mogelijk om de kans klein te houden en/of verder te verkleinen.

Boete

Op basis van artikel 83 van de AVG heeft de Autoriteit Persoonsgegevens de mogelijkheid om boetes op te leggen als een verwerkingsverantwoordelijke niet conform de AVG persoonsgegevens verwerkt. Sinds 2018 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens 26 boetes uitgedeeld van gemiddeld € 508.000. De kans op datalekken is afhankelijk van de staat van de beveiliging en het niveau van volwassenheid op het gebied van privacy.

Hackers

Het gevaar van Hackers die een ransomware aanval plaatsen is niet ondenkbaar. We achten het risico op een voorbedacht aanval klein, maar de financiële gevolgen zullen wel hoog zijn.

Uitval ICT voorzieningen

De uitval van ICT voorzieningen kan verschillende oorzaken hebben, zoals hackers en uitval servers bij de leverancier. Met de leveranciers van bedrijfskritische applicaties zijn er afspraken gemaakt in een SLA. Die zijn per leverancier anders maar spreken wel over financiële compensatie als de afspraken niet gehaald worden. Hierdoor kan er op kantoor en thuis niet meer gewerkt worden. De schade hangt uiteraard af van de omvang van de uitval, maar tegenwoordig kun je niet meer werken zonder ICT. Wanneer de BEL Combinatie een ochtend niet kan werken dan resulteert dat in een verlies € 52.500 (circa 175 fte x 4 uur x een gemiddeld uurtarief van € 75 (exclusief overhead)).

Uitval stroomvoorziening

De stroomvoorziening van ons pand loopt via een wijkkast die zich op ons eigen terrein bevindt (technisch gezien geen wijkkast want hij voedt alleen ons pand) waar toch wel één keer per jaar de hoofdschakelaar van omgezet is, meestal na kortsluiting. Het risico is vrij hoog, maar de onderbreking is meestal van korte duur. Als beheersmaatregel heeft Burgerzaken de mogelijkheid om uit te wijken naar Blaricum en al het verdere personeel kan thuiswerken.

Financiële fraude

Financiële fraude kan zich uitstrekken van een onjuiste factuur naar een te hoge subsidie verantwoording, naar een onjuiste onkosten declaratie. Het kan dus voorkomen in diverse processen. Dat maakt dat je niet heel makkelijk op een achternamiddag kan controleren of het voorkomt. Net als bij identiteitsfraude is daarvoor een antenne nodig die signaleert wanneer iets afwijkt van het normale patroon. En het kan elke dag plaatsvinden. Soms kun je het uit een data analyse halen, maar vaker zal het ervaring en kennis zijn waardoor het kan worden voorkomen.

Identiteitsfraude

Criminele organisaties maken graag gebruik van een valse identiteit. Dit vormt een risico bij de aanvraag of wijziging van identiteitspapieren. Om ons te weren tegen deze vorm van fraude is het protocol ID fraude geactualiseerd. Tevens zijn alle medewerkers opgeleid op het herkennen van ID fraude en is er extra geïnvesteerd in middelen om ID fraude te voorkomen. Hoewel de schade voor ons niet direct financieel is, kan het wel financieel worden wanneer we aansprakelijk worden gesteld voor vervolgschade wanneer we nalatig zijn geweest.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit & aanwezige weerstandscapaciteit

Algemene reserve

Het doel van de Algemene reserve is om onvoorziene uitgaven voortvloeiende uit opkomende verplichtingen, calamiteiten en rekeningtekorten op te vangen. Over de Algemene reserve wordt conform wet en regelgeving vanuit het BBV geen rente toegerekend. De Algemene reserve is een onderdeel van de weerstandscapaciteit. De stand van de Algemene reserve bedraagt per 01.01.2023 € 235.162.

Vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves nemen een bijzondere plaats in de begroting in. Het BELBestuur heeft de bestemming van deze reserves vastgelegd. Ultimo 2023 heeft de BEL Combinatie alleen de bestemmingsreserve MJON.

Ratio weerstandsvermogen BEL Combinatie

Als het voorstel tot bestemming van het resultaat wordt aangenomen, dan heeft de BEL Combinatie een ratio weerstandsvermogen van 0,06. Dit is onvoldoende om de geïnventariseerde risico's af te dekken. Met een beschikbare weerstandscapaciteit van € 330.395 bevindt het weerstandsvermogen zich onder het maximum niveau van € 600.000 maar is het onvoldoende op eventuele substantiële risico's zelf op te vangen. Daarvoor zal de BEL Combinatie zich, indien nodig, beroepen op de BELgemeenten.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het bedrag dat in de reservepositie vrij aanwendbaar is. In onderstaand overzicht treft u de standen uit de jaarrekening 2023.

Ratio weerstandsvermogen	
Algemene reserve per 1-1-2023	€ 235.162
Mutatie in de Algemene reserve	€ -266.767
Bestemmingsreserves	€ 362.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 330.395
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 955.500
Ratio	0,35

Inventarisatie van de risico's

Bij de inventarisatie van de risico's zijn risico's geïdentificeerd waarbij een inschatting is gemaakt van de mate van de kans dat het daadwerkelijk op zal treden. Hieronder worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht. Het betreft hier de risico's welke bekend zijn op het moment van aanbieden van de jaarrekening.

Risico	Risico Score	Financieel effect	
		Incidenteel	Structureel
Deelnemende gemeenten	2 * 5	200.000	
Herijking gemeentefonds	2 * 5	200.000	PM
COVID-19		PM	PM

Inhuurbudget	1 * 4	50.000	
Mobiliteitsbudget	4 * 5	500.000	
Totale risico-inventarisatie		€ 950.000	€ -

Financiële kengetallen

Gemeenschappelijke regelingen zijn verplicht om financiële kengetallen op te nemen in de jaarstukken. Hieronder staan de kengetallen die voor de BEL Combinatie van toepassing zijn in een tabel met daarna per kengetal een infografiek met toelichting.

Kengetallen	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting voor wijziging 2023	Realisatie 2023
Netto schuldquote	114,90%	86,88%	91%	69,97%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	114,90%	86,88%	91%	69,97%
Solvabiliteitsratio	0,24%	0,93%	0,82%	1,29%
Structurele exploitatieruimte	0,52%	-0,17%	0,00%	0,10%

Hieronder staan de toelichting van de kengetallen en onder de individuele kengetallen staat een algemene conclusie.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote is de verhouding van de netto schuld ten opzichte van de totale baten (exclusief mutatie reserves). In het algemeen ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0% en 90%. Een netto schuldquote van tussen de 100% en 130% is hoog en wanneer de netto schuldquote boven de 130% uitkomst bevindt een gemeente zich in de gevarenzone. Ten opzichte van vorig jaar is de schuldquote van de BEL Combinatie verbeterd doordat de baten zijn toegenomen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de BEL Combinatie in staat is om op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio geeft een goed beeld van de mate waarin bezittingen zijn gefinancierd met eigen vermogen of vreemd vermogen. De norm voor de solvabiliteit ligt tussen de 25% en 40%. De ratio voor de BEL Combinatie is 1,2 %. Dat is laag vanwege de geringe omvang van het eigen vermogen. Omdat alle verplichtingen sowieso worden afgedekt door de deelnemende gemeenten in de GR zegt deze ratio niet alles over de echte solvabiliteit.

Structurele exploitatieruimte

Om vast te stellen of de begroting structureel in evenwicht is dient de structurele exploitatieruimte te worden berekend. Wanneer de structurele exploitatieruimte hoger is dan 0% geeft dat aan dat de structurele baten van de BEL Combinatie hoger zijn dan de structurele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Het gerealiseerde percentage is 1,39 %.

Conclusie kengetallen

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie van de BEL Combinatie. Zolang de BEL Combinatie een evenwichtige en realistische begroting heeft, die structureel in evenwicht is en gedeckt kan worden door de deelnemende gemeenten is er niets aan de hand. De veerkracht van de BEL Combinatie hangt er vooral van af of de gemeenten voldoende middelen hebben om structureel toe te kennen en of er weerstandsvermogen is om incidentele tegenslagen op te vangen.

PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van de BBV in ieder geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Voor de BEL Combinatie is alleen het onderdeel “gebouwen” van toepassing. De overige onderdelen worden opgenomen in de afzonderlijke gemeentelijke jaarrekeningen.

In 2009 is het BEL kantoor in Eemnes in gebruik genomen, waarvan zowel de BEL Combinatie als de gemeente Eemnes voor een deel eigenaar is. De gemeente Eemnes is eigenaar van de bestuursvleugel Eemnes. De BEL Combinatie is ook eigenaar van het pand van de Buitendienst (Gemeentewerf) en de Wijkpost Bijvanck. Voor alle drie panden vindt jaarlijks een actualisatie van de meerjarenonderhoudsprogramma's plaats en een vertaling naar een meerjarenraming. Op basis hiervan wordt het onderhoud gepleegd.

Voor financiering van de uitvoering van het meerjarenonderhoud is door de BEL Combinatie gekozen voor de componentenbenadering. De afzonderlijke delen van het gebouw worden dan apart geactiveerd wanneer ze worden vervangen. De activeringsgrens ligt op € 10.000. Daaronder worden de uitgaven direct in de exploitatie als lasten opgenomen. Voor bedragen boven de € 10.000 worden kredieten aangevraagd.

De kredieten voor investeringen in het BEL-kantoor 2023 zijn niet aangesproken, deze zijn doorgeschoven naar 2025. Deze kredieten vallen onder het BEL brede huisvestingsplan onder leiding van afdeling facilitair. De uitvoering van dit plan is doorgeschoven.

PARAGRAAF FINANCIERING

Algemeen

Treasurystatuut

Per 1 januari 2001 geldt de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden). Het belangrijkste uitgangspunt van de wet is het beheersen van risico's. Dat uit zich in een tweetal randvoorwaarden. De eerste is dat het aangaan en verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties alleen zijn toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen en derivaten een prudent karakter moeten hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatige risico's. Verder uit het beheersen van risico's zich in de kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide beogen de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan financiering door middel van achtereenvolgens korte schuld en lange schuld.

In het treasurystatuut staat beschreven hoe de BEL Combinatie met beleggingen en leningen omgaat. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- het beschermen van de organisatie tegen ongewenste financiële risico's,
- het aantrekken van gelden tegen zo laag mogelijke kosten en aanvaardbare condities,
- het optimaliseren van het renteresultaat.

Financiering en Rente

Om er voor te zorgen dat in de begroting en verantwoording de totale rentelasten en de daar aan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt in artikel 13 voorgeschreven dat de paragraaf financiering in ieder geval inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend (artikel 1, onderdeel H).

Financieringsbehoefte

De BEL Combinatie heeft in 2023 één lening geherfinancierd en op de bestaande leningen hebben geen renteherzieningen plaatsgevonden. De beschikbare liquide middelen waren toereikend om de investeringen, aflossingen van leningen en de rentelasten te betalen.

Leningenportefeuille

Per 31 december 2023 heeft de BEL Combinatie vier langlopende rekeningen voor een totaal van € 19,5 miljoen. De leningenportefeuille is ultimo 2023 als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Oorspronkelijk hoofdsom	Soort lening	Loop- tijd	Laatste aflossing	Rente %	Saldo		Bedrag opname 2023	Aflossing 2023	Saldo 31-12-2023	Rentelast 2023
						31-12-2022	2023				
BNG 40.112203	6.000.000	Fixe	10	02-10-2028	1,15%	6.000.000			-	6.000.000	69.000
BNG 40.112204	6.000.000	Ann	25	01-10-2043	1,49%	5.183.385			211.858	4.971.527	75.272
BNG 40.112205	6.000.000	Fixe	5	02-10-2023	0,48%	6.000.000			6.000.000	-	21.600
BNG 40.112206	5.000.000	Ann	10	01-10-2028	0,72%	3.043.053			498.099	2.544.955	19.681
BNG 40.116703	6.000.000	Fixe	10	02-10-2033	3,66%		-	6.000.000		6.000.000	54.000
Totaal						20.226.438	6.000.000	6.709.957	19.516.482	239.553	

Renteresultaat

De BEL Combinatie heeft een langlopende leningenportefeuille. In 2023 bedroeg de werkelijk betaalde rente € 239.553.

Beleggingsportefeuille

De BEL Combinatie heeft geen beleggingen uit het verleden en het aantrekken van nieuwe beleggingen is niet meer toegestaan.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is bedoeld om de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken.

Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeenschappelijke regeling mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,2%) van het totaal van de begroting. Voor de BEL Combinatie bedraagt de kasgeldlimiet circa € 1,9 miljoen. Indien de kasgeldlimiet langer dan twee kwartalen wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld.

In 2023 is de kasgeldlimiet in geen enkel kwartaal overschreden.

	2023				
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	Totaal
Vlottende schuld	667	333	0	71	1.071
Vlottende middelen	553	849	605	328	2.335
Per saldo	114	-516	-605	-257	-1.264
<u>Kasgeldlimiet¹</u>	1.898	1.898	1.898	1.898	7.593
Ruimte (+) Overschrijding (-)	1.784	2.414	2.503	2.155	8.857

¹ €23.150 * 8,20% = €1.898

Bedragen x 1.000

Omslagrente

De omslagrente is de rente die gehanteerd wordt voor het berekenen van de rentecomponent van de kapitaallasten. Op basis van die berekening bedraagt de renteomslag afgerond 1%.

Conform de aanbeveling uit de Notitie Rente van de Commissie BBV is de renteschema ook opgenomen in deze jaarstukken (op basis van de werkelijk betaalde rente). Hieruit blijkt dat de werkelijke rente nauwelijks afwijkt van de voorgecalculeerde omslagrente.

Schema rentetoerekening 2023	bedragen in €
Externe rentelasten over korte en lange financiering	246.236
Externe rentebaten	-/-
Saldo rentelasten en rentebaten	226.242
Rente die aan de GREX moet worden doorberekend	
Rente projectfinanciering activa	<u>-73.602</u>
	<u>-73.602</u>
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	152.640
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	152.640
De aan taakvelden toegerekende rente (rente-omslag)	165.818

Rente omslag jaarrekening 2023	bedragen in €
Totale boekwaarde activa 1 januari 2023	21.521.467
af: Boekwaarden projectfinanciering per 1 januari 2023	-4.939.712
Boekwaarde t.b.v. omslagrente	16.581.754
Omslagrente niet afgerond (= werkelijk toe te rekenen rente ÷ boekwaarde)	0,92%
Omslagrente 2023 (afgerond)	1,00%

Rente risiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt door het ministerie ook jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. Dit is een percentage (20%) van de totale begroting van de gemeenschappelijke regeling. Dit is het maximale bedrag van de totale vaste schuld (minus verstrekte leningen) waarvan de rente herzien mag worden in het lopende jaar. In 2023 is de renterisiconorm overschreden in verband met de herfinanciering van een grote lening.

Renterisiconorm op vaste schuld		2023
(bedragen x € 1.000)		
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0
2 Renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)		€ 0
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	6.000
3b	Nieuw uitgezette lange leningen	0
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)		6000
5	Betaalde aflossingen	6.000
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5, minimaal 0)	6.000
7 Renterisico op vaste schuld (2 + 6)		€ 0
Renterisiconorm		
8	Begrotingstotaal per 1 januari 2023	23.150
9	Het bij gemeenschappelijke regelingen vastgesteld percentage	20%
10	Renterisiconorm	4.630
Toets renterisiconorm		
10	Renterisiconorm	4.630
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	6.000
11 Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)		€ -1.370

Wet Houdbaarheid overheidsfinanciën (Wet HOF)

De huisbankier van de BEL Combinatie is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De BNG voldoet aan de wet HOF.

OVERIGE PARAGRAFEN

De overige, door de Commissie BBV verplichte, paragrafen zijn voor de BEL Combinatie niet van toepassing. Hieronder worden de redenen kort toegelicht:

Lokale Heffingen

Sinds 1 januari 2008 zijn de taken voor het opleggen van de lokale heffingen gemanageerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording en verwerking van deze baten gebeurt rechtstreeks in de administratie van de betreffende BEL-gemeente.

Verbonden partijen

Er is geen sprake van partijen waarmee de BEL Combinatie zich privaat- of publiekrechtelijk verbonden heeft én waar de BEL Combinatie een bestuurlijk én een financieel belang in heeft.

Grondbeleid

Sinds 1 januari 2008 zijn de taken op het gebied van het grondbeleid van de BEL-gemeenten gemanageerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording van de hieraan gerelateerde baten en lasten vindt rechtstreeks plaats in de jaarrekening van de betreffende BEL-gemeente.

Openbaarheidsparagraaf

De BEL Combinatie en de raden van Blaricum, Eemnes en Laren hebben in oktober 2022 een Programma Wet open overheid (Woo) opgestart. Dit programma focust zich op drie onderdelen waar 3 projecten voor benoemd zijn:

1. Openbaar maken van informatie categorieën conform de Woo, actief en passief
2. Documentmanagement op orde
3. Informatiehuishouding op orde

Deze projecten overlappen deels het VIBE programma en zijn ook van start gegaan met een klein team begin 2023. Het programma is verder uitgewerkt en het programmateam is uitgebreid.

Ad 1. Op het moment dat de raden besloten tot het Programma Woo, was het de verwachting dat de Rijksoverheid voortvarend de kaders voor de verdere implementatie van de Wet open overheid zou oppakken. Daarom is het Programma destijds ambitieus ingestoken, zodat de BEL Combinatie klaar zou voor het moment waarop de toekomstige wettelijke bepalingen uit de Woo kracht van wet zouden krijgen.

Begin 2023 bleek dat de oorspronkelijke structuur, van de door BZK te ontwikkelen infrastructuur voor het openbaar maken van de documenten die onder de Woo vallen, niet haalbaar was. De door BZK bedachte tool (PLOOI), waarbij alle overheden hun te publiceren documenten zouden moeten plaatsen op de infrastructuur van BZK, bleek technisch gezien niet uitvoerbaar. Uiteindelijk is pas medio 2023 door de minister gecommuniceerd dat PLOOI slechts een zoek- en verwijsindex zou krijgen (de zogenaamde Woo-index). Eind 2023 zijn pas door BZK de eerste stappen gezet om overheden daarop aan te kunnen laten sluiten. Omdat overheden afhankelijk zijn van de door BZK gekozen koers en daarover zolang onduidelijkheid bestond, konden overheden hun eigen bedrijfsvoering voor de verdere implementatie van de Woo hier lange tijd niet op afstemmen, totdat er eind 2023 duidelijkheid kwam.

Deze omslag in beleid en uitvoering betekent dat overheden nu zelf een voorziening moeten gaan ontwikkelen om hun documenten te publiceren. Overheden moeten dan bij de Woo-index de digitale locatie van hun documenten aangeven, door middel van een webadres/ URL.

Toen de Woo in mei 2022 van kracht werd, waren de definities van de 11 categorieën van actief te publiceren overheidsinformatie nog niet bekend en daarmee nog niet van kracht. Het RDDI (Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding) heeft in 2023 voor de meeste categorieën concept definities opgesteld. Inmiddels zijn enkele categorieën opgesplitst en zijn er voor gemeenten en bedrijfsvoering organisaties nu dus 15 categorieën waar op termijn aan moet worden voldaan. Wanneer deze definities vastgesteld worden en tot slot kracht van wet krijgen, is op dit moment nog niet bekend.

Door BZK is aangegeven dat overheden ruim de tijd krijgen om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen en is de datum van 1 mei 2027 door de minister gecommuniceerd. Diverse categorieën worden door de BEL Combinatie en de BEL-gemeenten nu al gepubliceerd, zoals vergaderstukken van gemeenteraden, agenda's en besluitenlijsten van colleges van B&W en Dagelijks Bestuur. Ook beschikkingen en overige besluiten van algemene strekking worden nu al via officiebekendmakingen.nl gepubliceerd, zodat we daarmee al voldoen.

Voor wat betreft de passieve openbaarmaking is in 2023 een tijdelijke Woo-contactpersoon aangewezen om indieners van een Woo-verzoek te adviseren en informeren. Het afhandelen van Woo-verzoeken wordt gedaan door behandelaars van de vakafdelingen. Het is de bedoeling dat in 2024 de rol van Woo-contactpersoon structureel zal worden ingebed in de organisatie.

De bestuursorganen van de BEL Combinatie en de BEL-gemeenten hebben in 2023 volledig voldaan aan de van toepassing zijnde wetgeving. Ondanks de drastische beleidswijziging van BZK over de locatie van het publiceren van documenten, en het uitblijven van vastgestelde definities voor de te informatiecategorieën, zijn er in 2023 gedegen voorbereidingen getroffen om in 2024 tot verdere implementatie van de toekomstige verplichtingen over te kunnen gaan.

Ad 2. Er zijn cursussen aan de gehele BEL Combinatie gegeven over hoe en waar er informatie opgeslagen moet worden en hoe op de juiste manier gearchiveerd moet worden. Hiervoor zijn bijbehorende handleidingen gedeeld. Daarnaast is er gestart met het opruimen van de digitale documenten op de schijven. Voor het werken met Alfresco zijn instructievideo's ontwikkeld.

Ad 3. Voor het op orde brengen van het papieren archief is begin 2023 een externe partij gestart. Die heeft in samenwerking met DIM alle papieren documenten binnen de BEL Combinatie geïnventariseerd en grotendeels gedigitaliseerd en opgeschoond. Voor Eemnes zijn de bouwarchieven naar het streekarchief overgebracht.

Daarnaast is in 2023 is gestart met het migreren van het zaaksysteem Corsa naar de Cloud. Processen worden nu op een centrale plek digitaal vastgelegd. In verschillende VIBE verbeterprojecten worden processen wordt procesbeschrijving meegenomen en worden deze vastgelegd in de daarvoor dienende applicatie (Engage).

JAARREKENING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN EN DE TOELICHTING

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie op 17-12-2019 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ten opzichte van 2022 niet gewijzigd.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

Grondslagen voor waardering

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten.

Activia en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personelelasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

Er wordt gestreefd naar continuïteit in de systematiek van waarderen en resultaatbepaling met voorgaande jaren. Daar waar afgeweken wordt, wordt dit in de tekst vermeld. Dit geldt eveneens voor de omgang met soortgelijke posten of activiteiten. Deze worden op gelijksoortige wijze in de jaarrekening verwerkt.

Het moment van afschrijven wordt voor de nieuwe investeringen bepaald door het moment van ingebruikname van het desbetreffende goed, waarbij als uitgangspunt 1 januari van het jaar na ingebruikname wordt genomen

Rentetoerekening aan de investeringen vindt plaats op basis van de boekwaarde per 1 januari.

Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Er hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de controleprotocol 2023 BEL Combinatie en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële verhoudingswet;

2. De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 15-01-2024 door het Bel bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in het controleprotocol 2023 BEL Combinatie is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Bel bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is er geen overkoepelende nota M&O beleid. Het opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik is verwerkt in de werkprogramma's van de verbijzonderde interne controles. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede het controleprotocol 2023 BEL Combinatie. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 864.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 25.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Vaste activa

Afschrijving

Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek zoals vermeld in de bijlage afschrijvingstabel Financiële verordening van de BEL Combinatie. De afschrijving van activa start bij de ingebruikname van het desbetreffende actief, waarbij als uitgangspunt 1 januari van het jaar na ingebruikname wordt genomen.

Rente

De omslagrente wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben, volgens het BBV (artikel 34) worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. De naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa zijn onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De BEL Combinatie heeft geen investeringen waarvoor heffing kan worden geheven of investeringen met maatschappelijk nut.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden gereed product en handelsgoederen

De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden zijn statisch bepaald en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien nodig wordt voor openstaande vorderingen een voorziening dubieuze debiteuren getroffen.

De voorziening dubieuze debiteuren wordt bepaald op basis van individuele beoordeling op de inbaarheid van de openstaande vorderingen. In afwijking hierop worden in beginsel vorderingen op ander publieke lichamen in beginsel niet betrokken bij de berekening van een voorziening dubieuze debiteuren.

Borg- en Garantstellingen

De BEL Combinatie verstrekt geen borg- en garantstellingen.

Eigen Vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves wordt bepaald door het Algemeen bestuur van de BEL Combinatie.

De reserves worden onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het Algemeen bestuur van de BEL Combinatie aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is sprake van een bestemmingsreserve. Er vindt zowel aan de algemene reserve als aan de bestemmingsreserves geen rentetoevoeging plaats.

De algemene reserve en de bestemmingsreserves kunnen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Mutaties in reserves zijn in principe enkel mogelijk op basis van een besluit van het Algemeen bestuur welke genomen is voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De algemene reserve vormt het financieel weerstandsvermogen voor het opvangen van financiële risico's en onvoorzien ontwikkelingen in de bedrijfsvoering. Aan het Eigen Vermogen wordt op advies van de regelgeving BBV geen rente meer toegerekend.

Vaste schulden, met een rente typische looptijd langer dan één jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen en rechten

Naast verplichtingen en rechten die expliciet op de balans worden opgenomen, zijn er ook verplichtingen en rechten die daaruit niet blijken. Bij de niet uit de balans blijkende verplichting wordt een ondergrens van € 35.000 gehanteerd.

Afschrijvingstabel (annuïtair) materiële vaste activa

Materiële vaste activa	
Omschrijving	Afschrijving
Gronden en terreinen	

Gronden	Geen
Bedrijfsgebouwen	
Kantoor BEL Combinatie	50 jaar
Kantoren en bedrijfsgebouwen	40 jaar
Renovatie en restauratie kantoren en bedrijfsgebouwen	25 jaar
Buiten schilderwerk	5 jaar
Binnen schilderwerk	10 jaar
Machines, apparaten, installaties	
Technische installaties in bedrijfsgebouwen	15 jaar
Isolatievoorzieningen	15 jaar
Klimaatbeheersing	15 jaar
Sneeuwploegen	15 jaar
Aanhangwagens	15 jaar
Trekkers	15 jaar
Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen	10 jaar
Telefooninstallaties	10 jaar
Kantoormeubilair (inventaris)	10 jaar
Zware transportmiddelen / voertuigen	10 jaar
Opzetstrooiers	10 jaar
Lichtere transportmiddelen / voertuigen	8 jaar
Veegmachines	7 jaar
Grasmaaiers	6 jaar
Motorvoertuigen	5 jaar
Personenauto's	5 jaar
Automatisering	5 jaar
Schuiten	5 jaar
Zonwering	5 jaar

Opgemerkt dient te worden dat in tegenstelling hetgeen in de Financiële verordening is gemeld schilderwerken niet worden geactiveerd maar in principe onder groot onderhoud in de exploitatie worden opgenomen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Lasten en baten

Onder baten worden verstaan de baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzien zijn.

Resultaatbestemming

Het gerealiseerde resultaat, volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, is op de balans gepresenteerd onder het eigen vermogen. Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt dit bedrag bestemd.

Schattingen

Eventuele schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd.

Overhead (taakveld 0.4)

In overeenstemming met het BBV is bij deze jaarstukken de overhead apart verantwoord. De toedeling van de overhead is gebaseerd op de BBV notitie overhead.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Bij het vaststellen van de berekening van de VPB worden de actuele regels van het BBV gevolgd. De BEL Combinatie heeft geen activiteiten die belastbaar zijn op grond van de wet VPB.

Overzicht van gerealiseerde lasten, baten en saldo per programma

(+) = nadelig; (-) = voordelig

Omschrijving	Realisatie	Begroting 2023 voor wijziging			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023			Verschil (b-a)	
	2022	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	
Programma												Resultaat
Dienstverlening		11.107.700	11.094.687	-116.213	10.850.129	14.327.719	-2.554.866	11.772.853	13.501.952	-2.770.997	10.730.955	-1.041.898
Totaal Programma's		11.107.700	11.094.687	-116.213	10.850.129	14.327.719	-2.554.866	11.772.853	13.501.952	-2.770.997	10.730.955	-1.041.898
Algemene dekkingsmiddelen		-22.718.503	-61.938	-22.597.635	-22.659.573	-61.938	-24.719.823	-24.781.761	6.817	-24.739.817	-24.733.000	48.761
Overhead		11.568.371	12.118.100	-437.001	11.809.445	13.528.123	-519.214	13.008.909	14.943.263	-1.036.450	13.906.813	897.904
Onvoorzien												
Venootschapsbelasting												
Totaal saldo van baten en lasten		-42.433	23.150.849	-23.150.849		0	27.793.903	-27.793.903		0	28.452.031	-28.547.264
Toevoegingen en onttrekkingen reserves		42.433	0	0	0	0	0	0	362.000	0	362.000	362.000
Gerealiseerde resultaat		0	23.150.849	-23.150.849		0	27.793.903	-27.793.903		0	28.814.031	-28.547.264
											266.767	266.767

Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per kostencategorie

(+) = nadelig; (-) = voordelig

Categorie	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil
	voor wijziging	na wijziging			
Lasten					
				3.480	3.480
1.1 Salarissen en sociale lasten	12.596.928	16.055.401	18.214.170	13.655.121	-4.559.049
2.1 Belastingen	51.772	37.750	52.750	59.472	6.722
3.2 Duurzame goederen	29.284	9.000	9.000	33.159	24.159
3.3 Pachten	10.635	11.000	11.000	10.635	-365
3.5.1 Ingeleend personeel	4.445.147	637.000	637.000	5.489.429	4.852.429
3.8 Overige goederen en diensten	5.853.795	5.039.912	7.589.197	7.589.850	653
5.1 Rente	199.245	185.709	230.709	246.236	15.528
7.2 Mutaties voorzieningen				272.941	272.941
7.3 Afschrijvingen	1.280.770	1.175.077	1.050.077	1.091.708	41.631
7.4 Toegerekende rente					
Totaal lasten	24.467.575	23.150.849	27.793.903	28.452.031	658.128
Baten					
3.2 Duurzame goederen	-620	0	0	-591	-591
3.5.2 Uitgeleend personeel	-21.208	-23.000	-23.000	-103.364	-80.364
3.8 Overige goederen en diensten	-851.251	-96.213	-96.213	-256.546	-160.333
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-23.621.767	-23.020.636	-27.674.690	-28.166.769	-492.079
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige	-12.868	-11.000	0	0	0
5.1 Rente	-2.293	0	0	-19.994	-19.994
7.2 Mutaties voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal baten	-24.510.008			-28.547.264	-753.361
7.1 Mutaties reserve	42.433	0	0	362.000	362.000
Saldo voor bestemming	0	0	0	266.767	266.767

Analyse saldo 2023 ten opzichte van begroting

In de analyse van het saldo 2023 worden de belangrijkste verschillen op de staat van baten en lasten toegelicht. De afwijkingen worden per kostenplaats verklaard. Verschillen ten opzichte van de begroting van meer dan € 25.000 worden bij de betreffende kostenplaats verklaard.

Automatisering:

Op automatisering is in 2023 een overschrijding van de lasten ontstaan van ruim € 400.000 als gevolg van indexatie op Clouddiensten en Hosting. De kosten van deze type aankopen materiaal werd voorheen geactiveerd, maar zijn vanwege de regelgeving gecorrigeerd naar exploitatie.

Een onderschrijding van de lasten op goederen en diensten van € 190.000 is het gevolg van het niet investeren in 2022 vanuit het investeringsplan. Dit heeft geleid tot minder kapitaallasten in 2023.

Facilitair:

Facilitair heeft per saldo een budgetoverschrijding van de lasten van ruim € 27.000 indexatie op de schoonmaakkosten en de indexatie van bijdragen en contributies. De overschrijding van ruim € 57.000 op de uitbestede werkzaamheden was niet geanticipeerd, deze kosten horen onder de exploitatie en de verwachting was dat deze geactiveerd mochten worden.

De onderschrijding op de post salarissen van € 140.000 zijn het gevolg van kosten die gemaakt zijn rondom het MJON - inkoopadvies. In werkelijkheid is ruim € 62.000 hiervan ingezet, maar dit is op post goederen en diensten verantwoord. Verder zijn de leasekosten lager uitgevallen dan begroot.

Team Facilitair heeft een overschrijding van de laten op salarissen omdat er meer bezetting is dan formatie, dit is nodig voor de continuering van de werkzaamheden.

Personeel en Organisatie:

Team Personeel en Organisatie laat per saldo een onderschrijding van de lasten zien van bijna € 150.000. Dit komt voornamelijk door centralisatie van budget ziektevervanging (onderschrijding van € 313.000) en onderschrijding van de stelpost salarissen (€ 68.000). De stelpost salarissen is een correctie geweest op het totale salarisbudget van de BEL. De begroting wordt opgesteld op basis van de fictie dat iedere medewerker in de top van de schaal is ingedeeld. Feitelijk zitten veel medewerkers niet in de top van hun schaal.

Aan de andere kant is de mutatie voorziening spaarverlof (€ 272.000) op het budget van team Personeel en Organisatie verantwoord.

Planning & Control:

Team Planning & Control heeft medewerkers moeten inhuren om zieke medewerkers te vervangen en om de doorontwikkeling P&C door te laten gaan. Tegenover de onderschrijding op post salarissen staat om die reden een overschrijding op de posten inhuren en ziektevervanging.

Verder is in 2023 € 125.000 meer afgeschreven dan begroot. Hierover is in de zomernota verslag gedaan. De totale overschrijding is ruim € 470.000

HRM:

Overschrijding lasten van ruim € 82.000 bij team HRM komt door medewerkers die uit dienst zijn, maar waar nog een uitkering voor betaald wordt. Team HRM heeft medewerkers tijdelijk ingehuurd om vacatureruimte in te vullen. Daardoor is een overschrijding van € 38.000 ontstaan.

Communicatie:

Team Communicatie heeft in 2023 gewerkt aan de inrichting van de websites van de BEL gemeentes. Hierdoor is aan de ene kant een overschrijding op de lasten van projectmatige inhuur ontstaan van €

180.000. Daar tegenover staat een overschrijding van de baten van ruim € 180.000 waardoor de overschrijding volledig teniet wordt gedaan. Het budget is opgenomen middels een Raadsvoorstel.

Onderschrijding van de lasten op de salarissen en overschrijding op ziektevervanging van per saldo ruim € 110.000. Dit komt omdat voor de vacaturevervanging niet wordt begroot en het budget blijft in de eerstgenoemde budgetten zitten.

Informatiemanagement:

Team Informatiemanagement laat op salarissen en inhoud derden een onderschrijding zien van ruim € 125.000. Dat komt door vacaturevervanging die niet is begroot en die ook niet volledig is benut. Daarnaast is er een aanvullende kostenpost van € 30.000 ten gevolge van inspanningen die de informatievoorziening op peil moet brengen in het kader van de belastingsamenwerking Baarn-Eemnes onder de noemer "Schoon door de Poort".

Administratie:

Om de werkzaamheden voor te kunnen zetten kent team Administratie een overbezetting. Daarbij is tijdelijk een coordinator Administratie ingehuurd. Hierdoor is op posten salarissen en inhoud derden een overschrijding van per saldo ruim € 370.000 op de lasten ontstaan.

Heffen en waarderen:

In verband met de start van de belastingsamenwerkenden met Baarn en Huizen is op team Heffen en Waarderen een kleine overschrijding op de salarissen ontstaan door een nabetaling in januari. En vanwege aanvullende werkzaamheden (hogere beroepen) een overschrijding op de lasten van uitbestede werkzaamheden. De totale overschrijding van de lasten bedraagt € 51.000.

Juridische Zaken:

Team Juridische zaken laat op salarissen en inhoud derden per saldo een overschrijding zien van € 107.000. Een gedeelte van het budget is door incorrecte boekingen geland bij team Handhaving. Inhoud was nodig voor de continuering van de werkzaamheden.

Publiekszaken:

Team Publiekszaken heeft in 2023 vacatureruimte niet ingevuld. Hierdoor is per saldo op salarislasten en inhoud derden een onderschrijding ontstaan van ruim € 225.000. Daarnaast zijn er extra kosten voor de verkiezingen gemaakt onder de representatie. Dit is een verkiezing geweest die niet was voorzien.

KCC:

Ook het Klantcontactcentrum laat een onderschrijding zien op salarislasten en inhoud derden. Ook deze onderschrijding is het gevolg van vacatureruimte die niet is ingezet.

Vergunningen:

Bij team Vergunningen is op salarissen en inhoud derden per saldo een overschrijding van € 230.000 genoteerd. Deze overschrijding is echter slechts deels correct omdat ruim € 103.000 vervanging van ziekte betrof. De overschrijding is noodzakelijk gebleken om het aantal aanvragen in verband met de wettelijke termijn af te kunnen handelen.

Handhaving:

Net als bij team Juridische Zaken spelen ook team Handhaving incorrecte boekingen het resultaat parten. Per saldo heeft een team een onderschrijding van ruim € 267.000 op posten salarissen en inhoud derden.

Kapitaallasten:

De lastenoverschrijding van ruim € 148.000 komt door een tweetal oorzaken. Allereerst zijn de energiekosten aanzienlijk gestegen doordat het verbruik is toegenomen en de kostprijs per KWH en per m3 is gestegen t.o.v. 2022. De tweede oorzaak is de gestegen kosten voor storingen en incidenten

waardoor er een overschrijding van het budget heeft plaatsgevonden. De gestegen prijzen zijn afhankelijk van de huidige wereldsituatie, terwijl het verbruik weer afhankelijk is van het weer, waar geen invloed op uit te oefenen is. Daarnaast werkt men in 2023 weer meer op kantoor (corona is voorbij), waardoor het verbruik ook toeneemt.

Werf buitendienst:

De overschrijding van de lasten bij kostenplaats Werf buitendienst bedraagt per saldo ruim € 133.000. Tegenover een overschrijding van ruim € 66.000 staat inkomsten vanuit de gemeente . Het restant bestaat uit een enerzijds een overschrijding van € 21.000 op de brandstof lasten, omdat er meer materiaal is en deze vaker wordt ingezet en de prijzen voor brandstof gestegen zijn. Anderzijds bestaat het restant uit een overschrijding van € 41.000 op de onderhoudskosten van het materieel en de werf. Intensiever gebruik leidt tot hogere onderhoudskosten.

Op goederen en diensten noteert werf buitendienst een niet-begrote bate op de doorbelasting van het legen van afvalbakken en stortkosten van € 90.000. Eén van de redenen hiervoor is het doorbelasten van het legen van afvalbakken Blaricummermeent aan gemeente Blaricum buiten de DVO om.

Ruimtelijke Ontwikkeling

Overschrijdingen op posten salarissen en inhuur derden bij team Ruimtelijke Ontwikkeling van in totaal € 60 K worden veroorzaakt door externe inhuur die nodig is voor de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Openbare Ruimte

Team Openbare Ruimte laat per saldo een onderschrijding zien van € 127.000 op posten salarissen en inhuur derden. Het team had een aantal vacatures uitstaan in 2023. Voor zover mogelijk zijn daarvoor tijdelijke medewerkers ingehuurd. Een onderschrijding op MJON-gelden van € 251.000 gaat naar bestemmingsreserve MJON.

Buitendienst:

Team Buitendienst laat per saldo een overschrijding zien van € 84.000. De oorzaken hiervan zijn divers. Allereerst vallen werkgeverslasten, zoals reiskostenvergoeding en toelagen hoger uit dan begroot. Dit komt omdat de begroting voor deze zaken niet zijn aangepast terwijl de lasten al jaren structureel hoger zijn. Daarnaast zijn er meerdere ziektegevallen gedurende het jaar geweest, waardoor er personeel ingehuurd moest worden. Deze lasten kwamen boven op de structurele salarislasten die bij ziekte doorbetaald dienen te worden.

Maatschappelijke ontwikkeling en JGT:

Bij kostenplaatsen Maatschappelijke Ontwikkeling en JGT is per saldo een overschrijding van € 13.000 ten opzichte van de begroting. Beide teams laten een overschrijding op inhuur derden zien ten opzichte van de post salarissen. Om aan wettelijke verplichtingen en afspraken met bestuurders (DVO) te voldoen, was het belangrijk om externe hulp in te schakelen,

Projectmatige inhuur bij MO is gebudgetteerd bij JGT. Deze posten vallen bijna tegen elkaar weg.

vluchtingencrisis Oekraïne

De bijdragen van de BEL gemeenten in het kader van de vluchtingencrisis is over 2023 volledig uitgeput en heeft niet geleid tot een overschrijding van de begroting.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid algemeen directeur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de directie toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de algemeen directeur vastgestelde kaders, zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het BEL bestuur op 15-01-2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de algemeen directeur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 864.000.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

De algemeen directeur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen acceptabele onder-en overschrijdingen van de baten, overschrijdingen van de lasten en Europese aanbestedingsfouten:

Onrechtmacheden	2023
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	4.795.078
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de BEL Bestuur zijn gemeld (over de baten zijn geen intern vastgelegde spelregels afgesproken in het controleprotocol BEL 2023.)	3.887.926
Totaal begrotingsonrechtmacheden	8.683.004
4. Totaal van de begrotingsonrechtmacheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid door toetsing aan begrotingsrechtmatigheid opgenomen in het vastgesteld controleprotocol door het BEL bestuur.	4.795.078
5. Totaal van de begrotingsonrechtmacheden (van onderdeel 3) dat past binnen categorie 1 van het vastgesteld controleprotocol door het BEL bestuur: 4. Kostenonderschrijdingen worden als rechtmatig beschouwd tenzij deze niet passen binnen het bestaande beleid.	3.311.183
6. Begrotingsonrechtmacheden batenonderschrijdingen en batenoverschrijdingen die acceptabel zijn en alsnog door het BEL bestuur rechtmatig verklaard kunnen worden	576.743
7. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmacheden dit betreffen batenonderschrijdingen, batenoverschrijdingen en lastenoverschrijdingen, die acceptabel zijn en alsnog door het BEL bestuur rechtmatig verklaard kunnen worden 4. +6.	5.371.821
Voorwaardencriterium	

Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed. Dit betreffen 9 contracten die ontorecht niet Europees zijn aanbesteed. 3 ICT applicaties, waarvan 2 in 2022 al onrechtmatig waren verklaard en 5 nieuwe onrechtmatigheden bij inhuurcontracten.	947.871	950.000
M&O criterium		
Geen bevindingen		0
Totaal van onrechtmatigheden		947.871

Incidente baten en lasten

Volgens het BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een sluitende begroting. Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvoerdoen. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid kwalificeren wij dus als "structureel".
- Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd als het gaat om niet-structurele toevoegen aan een bestemmingsreserve of dekking van incidentele lasten. In het overzicht is dit vertaald door naast de incidentele last ook de mutatie uit de reserve te presenteren.
- Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een bestuursbesluit kwalificeren wij als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan drie jaar. Hiervan is sprake bij bijvoorbeeld projecten die langer dan drie jaar duren, maar waarvan wel bekend is dat die bijdrage op termijn stopt.

De over 2023 gerealiseerde incidentele baten en lasten laten zich als volgt specificeren:

Incidente baten en lasten	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
A. Incidentele baten			
Extra gemeentelijke bijdrage	-50.000		
Extra gemeentelijke bijdrage Oekraine opvang	-	-875.000	-761.714
Extra gemeentelijke bijdrage wet open overheid	-	-427.550	-557.175
Extra gemeentelijke bijdrage afronding uitbesteding belastingtakken	-	-170.000	-195.567
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Totaal incidentele baten	-50.000	-1.472.550	-1.620.605
Extra formatie begraafplaatsbeheerder	50.000		
OR- Budget IBOR -vegen (van Buitendienst)	25.000		
Project omgewingswet	-	-	106.150
Project Oekraine opvang	-	875.000	761.714
Project wet open overheid	-	427.550	557.175
Afronding uitbesteding belastingtakken	-	170.000	195.567
Algemene dekkingsmiddelen	75.000	0	0
Totaal incidentele lasten	0	1.472.550	1.620.605
Saldo incidentele baten en lasten	25.000	0	0

Wet normering topinkomens

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen verplicht publieke en semi-publieke organisaties om bezoldigingsgegevens van topfunctionarissen openbaar te maken. Topfunctionarissen zijn diegenen die behoren tot het hoogst uitvoerende of toezichthoudende orgaan, of de laag daaronder, en in die rol verantwoordelijk voor de gehele instelling of rechtspersoon.

Verder dienen bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van medewerkers, die niet tot de topfunctionarissen horen, met een dienstbetrekking worden vermeld zodra de bezoldigingsgegevens in totaal hoger zijn dan het bezoldigingsmaximum. Dit geldt ook voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

De WNT is van toepassing op de BEL Combinatie en het toepasselijke algemene bezoldigingsmaximum voor de WNT voor 2023 is € 223.000. De BEL Combinatie is in 2023 een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) met een ongeleid bestuur. De topfunctionarissen zijn de Directeur en de bestuursleden (onbezoldigd).

Naam	Functie	Van	Tot en met
E.L. Ruizeveld de Winter	Algemeen Directeur BEL	1-1-2023	31-3-2023
R. van Eijck	Algemeen Directeur BEL (interim)	1-1-2023	31-8-2023
F.M. Plat	Algemeen Directeur BEL	1-9-2023	31-12-2023
P.H. van Dijk	Gemeentesecretaris Blaricum	1-1-2023	31-12-2023
T.D. de Jong(Blaricum)	Griffier Blaricum	1-1-2023	31-12-2023
M.B.E. van den Berg	Gemeentesecretaris Eemnes	1-1-2023	31-12-2023
A. de Graaf-Gerrits	Griffier Eemnes	1-1-2023	31-12-2023
A. van Waveren	Gemeentesecretaris Laren	1-1-2023	31-12-2023
A.W. Nedermeijer	Griffier Laren	1-1-2023	31-12-2023
C. Holtslag	Griffier Laren (interim)	1-1-2023	31-3-2023
E. Boers	Griffier Laren (interim)	27-3-2023	31-12-2023

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	E.L. Ruizeveld de Winter	F.M. Plat	R. van Eijck
Functiegegevens⁵	Algemeen Directeur BEL	Algemeen Directeur BEL	Algemeen Directeur BEL
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/03	01/09 t/m 31/12	17/03 t/m 31/08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking? ⁸	ja	ja	nee
Bezoldiging⁹			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	29.506,00	38360	95.215,00
Beloningen betaalbaar op termijn	5.269	6497	
Subtotaal	€ 34.775,00	€ 44.857,00	€ 95.215,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	54.986	74.537	102.641
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 34.775,00	€ 44.857,00	€ 95.215,00

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.		N.v.t.				
Gegevens 2022¹⁴								
bedragen x € 1	E.L. Ruizeveld de Winter [				]			
Functiegegevens⁵	Algemeen Directeur BEL							
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12							
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,00							
Dienstbetrekking? ⁸	ja							
Bezoldiging⁹								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.885							
Beloningen betaalbaar op termijn	20.080							
Subtotaal	€ 138.965,00							
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	216.000							
Bezoldiging	€ 138.965,00							

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Tabel ontslaguitkering E.L. Ruizeveld-de Winter

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	E.L. Ruizeveld de Winter
Functiegegevens ¹	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Algemeen Directeur BEL
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband ²	57.500
Individueel toepasselijk maximum³	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband⁴	57.500
Waarvan betaald in 2023	57.500
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁵	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁶	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	R. van Eijck	
Functiegegevens³	Algemeen Directeur BEL	
Kalenderjaar ⁴	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 t/m 16/03	17/03 t/m 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	2	10
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar ⁶	275,5	1293
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁷	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁸	44800	258400
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ⁹	<u>303.200</u>	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	34.437	161.625
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ¹⁰	196.062	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	
Bezoldiging	196.062	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	

BALANS

Balans per 31 december 2023

Activa

Activa	31-12-2022	31-12-2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	4.939.712	4.737.639
<ul style="list-style-type: none"> Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief Bijdragen aan activa in eigendom van derden 	4.939.712	4.737.639
Materiële vaste activa	16.581.754	15.904.060
<ul style="list-style-type: none"> Investeringen met een economisch nut Investering met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut In erfpacht uitgegeven materiële vaste activa 	16.581.754	15.904.060
Financiële vaste activa	=	=
<ul style="list-style-type: none"> Kapitaalverstrekkingen aan: <ul style="list-style-type: none"> - deelnemingen - gemeenschappelijke regelingen - overige verbonden partijen Leningen aan: <ul style="list-style-type: none"> - openbare lichamen - woningbouwcorporaties - deelnemingen - overige verbonden partijen Overige langlopende leningen Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer Overige uitzetting met een rentetypische looptijd van één jaar of langer 		
Totaal vaste activa	21.521.467	20.641.699
Vlottende activa		
Voorraden	8.524	7.729
<ul style="list-style-type: none"> Grond- en hulpstoffen Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie Gereed product en handelsgoederen Vooruitbetalingen 	8.524	7.729

<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>	2.727.667	4.335.909
• Vorderingen op openbare lichamen	2.416.483	4.107.236
• Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden		
• Overige verstrekte kasgeldleningen		
• Uitzettingen in 's Rijks schatkist <1 jaar	287.189	220.237
• Rekening-courantverhouding met het Rijk		
• Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		
• Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
• Overige vorderingen	23.995	8.436
• Overige uitzettingen		
Liquide middelen	238.350	335.040
Overlopende activa	902.119	350.433
• Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen		
• met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen		
- het Rijk		
- overige Nederlandse overheidslichamen		
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	902.119	350.433
• die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		
Totaal vloottende activa	3.876.661	5.029.111
Totaal activa	25.398.128	25.670.810
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vpB 1969	-	-

Passiva

Passiva	31-12-2022	31-12-2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen	235.162	330.395
• Algemene reserve	192.729	235.162
• Bestemmingsreserves		362.000
• Te bestemmen resultaat	42.433	-266.767
Voorzieningen	-	643.985
• Voorzieningen toekomstige verplichtingen		- 643.985
• Voorzieningen ter dekking van risico's		
• Voorzieningen ter egalisering van kosten		
• Voorzieningen bijdr. toekomstige vervangingsinvesteringen		
• Voorzieningen gelden van derden, met gebonden bestemming		
Vaste schulden met een looptijd ≥ 1 jaar	20.226.438	19.516.482
• Obligatieleningen		
• Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen;		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	20.226.438	19.516.482
- Binnenlandse bedrijven;		
- Openbare lichamen;		
- Overige binnenlandse sectoren;		
- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
• Door derden belegde gelden		
• Waarborgsommen		
• Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Totaal vaste passiva	20.461.600	20.490.861
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar	3.356.767	3.043.828
• Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	1.000.000	2.000.000
• Overige kasgeldleningen		
• Banksaldi		
• Overige schulden	2.356.767	1.043.828
Overlopende passiva	1.579.761	2.136.121
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.484.014	1.747.299

<ul style="list-style-type: none"> • Voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van: <ul style="list-style-type: none"> - het Rijk - overige Nederlandse overheidslichamen • Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen 	95.746	388.822
Totaal v lottende passiva	4.936.528	5.179.948
Totaal passiva	25.398.128	25.670.810
Garantstellingen	-	-

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

In 2007 is een lening van € 17.000.000 bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) aangetrokken voor de financiering van het gebouw (inclusief grond) van de BEL Combinatie. Destijds werd de lening afgesloten tegen een vast rentepercentage van 4,755% voor een looptijd van 40 jaar. In 2018 waren de rentestanden beduidend lager. Om deze reden is de lening geherfinancierd tegen een lagere rente. Het agio (lees: boeterente) voor vervroegd aflossen bedroeg € 5.718.772. De BBV schrijft voor dat deze kosten mogen worden geactiveerd, waarbij de afschrijvingstermijn maximaal de looptijd van de herfinanciering is. In de financiële verordening BEL Combinatie is opgenomen dat alle kosten van leningen rechtstreeks als kosten in de exploitatie worden genomen. Gezien de hoogte van deze kosten heeft het Algemeen Bestuur op 4 september 2018 besloten om hiervan af te wijken en de kosten conform BBV te activeren.

De immateriële vaste activa heeft betrekking op de kosten verbonden aan de herfinanciering van de lening die in 2018 is afgesloten. In onderstaande tabel is het verloop van de immateriële vaste activa in het boekjaar weergegeven.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeerdering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
Herfinanciering leningen	4.939.712	0	202.074	4.737.639
Totaal Immateriële vaste activa	4.939.712	0	202.074	4.737.639

Materiële vaste activa

De BEL Combinatie heeft alleen investeringen met economisch nut en geen investeringen met maatschappelijk nut enerzijds en ook anderzijds geen investeringen economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven. In onderstaande tabel is het verloop en de specificatie van de materiële vaste activa in het boekjaar weergegeven.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investering	Des-	Inhaal afschrijving	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
			investering			
Gronden en terreinen	1.973.329					1.973.329
Bedrijfsgebouwen	12.628.914	8.159		23.374	293.077	12.320.622
Vervoermiddelen	335.020	39.000			80.715	293.305
Machines, apparaten en installaties	628.728	126.200		9.304	78.417	667.207
Overige materiële activa	1.015.764	38.581		12.816	391.931	649.598
Totaal Materiële vaste activa	16.581.754	211.940	-	45.493	844.141	15.904.060

In 2023 zijn meerdere geactiveerde investeringen versneld afgeschreven omdat deze conform verordening niet geactiveerd hadden mogen worden maar exploitatielasten betreffen. Het betreft onder meer activa < € 10.000. De bedragen m.b.t. het versneld afschrijven van investering zijn opgenomen als extra afschrijving. Voorts valt op te merken dat in het boekjaar geen sprake is geweest van duurzame waardevermeerderingen.

Vermeld zij dat conform de Financiële verordening de componentenmethode m.b.t. activering toegepast dient worden. Echter in de balans wordt vanuit het verleden nog de integrale methode toegepast. Dit betekent dat bij nieuwe investeringen vanuit de componentenmethode wordt geactiveerd maar ook vanuit de integrale methode nog boekwaarde op de balans aanwezig is vanwege een integrale afschrijvingstermijn.

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden per 31 december 2023 hebben volledig betrekking op de Eigen verklaringen m.b.t. Burgerzaken.

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen hebben enerzijds betrekking op vorderingen welke de BEL Combinatie heeft de op de BEL gemeenten en anderzijds vorderingen op de Belastingdienst m.b.t. BTW-suppleties.

Specificatie vorderingen overheidslichamen	Balans 31-12-2022	Balans 01-01-2023	Balans 31-12-2023
	herrubricering		
Nog te ontvangen overheidslichamen			3.662.966
Nog te ontvangen BTW		130.587	20.685
Debiteuren overheidslichamen	2.416.483	2.416.483	423.585
Totaal vorderingen overheidslichamen	2.416.483	2.547.070	4.107.236

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn in principe verplicht om hun overtollige liquide middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Een uitzondering betreft het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag dat afhankelijk van de grootte van de centrale overheid wordt bepaald. Dit drempelbedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden wordt bepaald op basis van het begrotingstotaal. De drempel is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

Het drempelbedrag voor de BEL Combinatie bedraagt € 1.000.000. Deze limiet is gedurende het jaar niet overschreden.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2023 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)										
Verslagjaar 2023										
(1)	Drempelbedrag	1000								
		Q1	Q2	Q3	Q4					
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	260	288	227	226					
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	740	712	773	774					
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-					
(1) Berekening drempelbedrag										
Verslagjaar										
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	23.150								
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	23.150								
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-								
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.000								
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen										
Q1 Q2 Q3 Q4										
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	23.430	26.240	20.925	20.758					

(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	260	288	227	226

Rekening-courantverhoudingen	Balans 31-12-2022	Balans 31-12-2023
Gemeente Blaricum	0	0
Gemeente Eemnes	0	0
Gemeente Laren	0	0
Totaal Rekening-courant verhoudingen niet financiële instellingen	0	0

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen enerzijds de pravaatrechtelijke debiteuren en anderzijds het saldo van credit-nota's m.b.t. crediteuren.

Specificatie overige vorderingen	Balans 31-12-2022	Balans 01-01-2023	Balans 31-12-2023
		herrubricering	
Debiteuren	23.995		8.436
Totaal overige vorderingen	23.995	0	8.436

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de bank- en kassaldi ultimo 2023.

De BEL Combinatie heeft een Rekening Courant-krediet bij de BNG voor maximaal € 2 miljoen.

Liquide middelen	Balans 31-12-2022	Balans 01-01-2023	Balans 31-12-2023
		herrubricering	
BNG Bank	219.492	219.492	300.157
Rabobank	15.466	15.466	13.095
Rabobank	2.042	2.042	3.303
Kas Burgerzaken		10.564	17.697
Kas	1.351	1.351	787
Totaal Liquide middelen	238.350	248.914	335.040

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan Overige te ontvangen bedragen en Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen. In onderstaande tabel is het totaal aan overlopende activa gespecificeerd.

Specificatie overlopende activa	Balans 31-12-2022	Balans 01-01-2023	Balans 31-12-2023
		herrubricering	
Vooruitbetaalde bedragen	162.799	162.799	300.204
Nog te ontvangen bedragen	595.267	595.267	25.656
Betaalde waarborgsom	0	0	20.000
Nog te ontvangen BTW	130.587	0	0
Kasontvangsten BuZa	10.564	0	0

Overige overlopende activa	2.902	2.902	4.574
Totaal Overlopende activa	902.119	760.968	350.433

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de BEL Combinatie wordt gevormd door het saldo van de algemene reserves en het gerealiseerde resultaat enerzijds en anderzijds het saldo van de bestemmingsreserves. Het resultaat volgt uit het overzicht van baten en lasten. In de GR regeling van de BEL is afgesproken hoe het nadelig saldo van baten en lasten wordt vereffend. In principe wordt het saldo van de jaarrekening toegevoegd aan of onttrokken uit de algemene reserve. In de gemeenschappelijke regeling is geregeld dat indien de algemene reserve negatief wordt de BEL gemeenten garant staan voor het tekort.

Toelichting reserves

Conform artikel 54 van het BBV moet de aard en de reden van elke reserve worden toegelicht. Toelichting vindt plaats voor de reserves welke in het boekjaar aanwezig zijn. In onderstaande tabel wordt een verloopoverzicht van de reserves gedurende het boekjaar weergegeven.

Reserves	Balans 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat	Balans 31-12-2023
Algemene reserve	192.729				192.729
Bestemming resultaat 2022				42.433	42.433
<i>Subtotaal Algemene reserve</i>	<i>192.729</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>235.162</i>
Resultaat 2023				-266.767	-266.767
<i>Subtotaal resultaat</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-266.767</i>	<i>-266.767</i>
Bestemmingsreserve MJON		2.153.567	1.791.567		362.000
<i>Subtotaal Algemene reserve</i>	<i>0</i>	<i>2.153.567</i>	<i>1.791.567</i>	<i>0</i>	<i>362.000</i>
Totaal reserves	192.729	2.153.567	1.791.567	-266.767	330.395

Bestemmingsreserves

De BEL Combinatie heeft in 2023 een bestemmingsreserve MJON ingesteld. Ultimo 2023 is dit de enige bestemmingsreserve binnen de BEL Combinatie. In deze reserve worden de middelen gereserveerd welke van de BEL gemeenten in het kader van MJON zijn ontvangen en nog niet zijn uitgegeven. In het verslag jaar is € 362.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd.

Te bestemmen resultaat

Het te bestemmen resultaat betreft het gerealiseerde rekeningresultaat in het boekjaar dat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Bij de besluitvorming van de jaarrekening kan besloten worden het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve of bestemmingsreserves. Het gerealiseerde rekeningresultaat in het verslagjaar bedraagt € 266.766 negatief. Bij de resultaatbestemming zal naast het tekort in de jaarrekening een bedrag van € 325.532 worden gestort in een nog te vormen bestemmingsreserve WOO. Dit betekent dat bij de resultaatbestemming het bestuur van de BEL combinatie wordt gevraagd - in de veronderstelling dat de algemene reserve 01.01.2023 op peil wordt gehouden op een saldo van € 235.161 - een bedrag van € 592.299 bij te storten.

Voorzieningen

Conform artikel 44 van het BBV worden voorzieningen gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;

- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De BEL Combinatie heeft per 31 december 2023 een 2-tal voorzieningen. Dit betreft enerzijds de voorziening verlofsparen en anderzijds een voorziening voormalig personeel personeel.

Het saldo van de voorziening verlofsparen was in de jaarrekening 2022 onder de overlopende passiva opgenomen. Echter de BBV geeft aan dat dit een voorziening moet zijn. In het verslagjaar heeft in deze dan ook een verschuiving in de balans plaatsgevonden.

In het verslagjaar is een voorziening vm personeel gevormd. Dit is noodzakelijk gebleken m.b.t. tot lasten welke zijn oorsprong vinden in 2023 maar volgend jaar tot uitkering komen.

In artikel 55 van het BBV is opgenomen dat in de toelichting op de balans de aard en de reden van elke voorziening alsmede de wijzigingen daarin worden toegelicht.

Voorzieningen	Balans 31-12- 2022	Balans 01-01-2023	Toevoeging herrubricering	Onttrekking	Balans 31-12-2023
Voorziening bovenwettelijk verlof	-	371.044	107.000		478.044
Voorziening vm personeel	-		165.941		165.941
<i>Subtotaal vz toekomstige verplichtingen</i>	<i>0</i>	<i>371.044</i>	<i>272.941</i>	<i>0</i>	<i>643.985</i>
Totaal voorzieningen	0	371.044	272.941	0	643.985

Vaste schulden met een looptijd gelijk of langer dan één jaar

De vaste schulden binnen de BEL Combinatie bestaan uit onderhandse leningen van binnenlandse banken. In de toelichting op de balans wordt conform artikel 56 van het BBV de rentelast voor het begrotingsjaar vermeld van alle vaste schulden genoemd in artikel 46 van het BBV.

Het verloop van de vaste schulden in het verslagjaar alsmede de rentelast is in onderstaande tabel weergegeven.

Omschrijving	Soort	Hoofdsom	Jaar laatste aflossing	Rente %	Balans 31-12-2022	Looptijd jaar 2023	Bedrag	Aflossing 2023	Balans 31-12-2023	Rentelast 2023
							opname			
							2023			
BNG 40.112203	Aflossingsvrij	6.000.000	02-10-2028	1,15%	6.000.000	10			6.000.000	69.000
BNG 40.112204	Annuiteit	6.000.000	01-10-2043	1,49%	5.183.385	25		211.858	4.971.527	75.272
BNG 40.112205	Aflossingsvrij	6.000.000	02-10-2023	0,48%	6.000.000	5		6.000.000	0	21.600
BNG 40.112206	Annuiteit	5.000.000	01-10-2028	0,72%	3.043.053	10		498.099	2.544.955	19.681
BNG 40.116703	Aflossingsvrij	6.000.000	02-10-2033	3,66%	-	10	6.000.000		6.000.000	54.000
Totaal		29.000.000			20.226.438		6.000.000	6.709.957	19.516.482	239.553

Vlottende Passiva

Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

De overige schulden bestaan hoofdzakelijk uit het saldo van de crediteuren en het saldo van negatieve debiteuren.

Kasgeldleningen

Ultimo 2023 staat een kasgeldlening open van € 2 miljoen welke in 2024 worden afgelost.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan voornamelijk uit verplichtingen die in het verslagjaar zijn opgebouwd en het volgende jaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten van vergelijkbaar volume. Daarnaast kan het gaan om Vooruit ontvangen bedragen.

Overlopende passiva	Balans	Balans	Balans
	31-12-2022	01-01-2023	31-12-2023
	herrubricering		
Nog te betalen Belastingdienst	128.935	128.935	0
Nog af te dragen premies loonheffing	817.485	446.441	939.888
Nog te betalen bedragen	488.753	488.753	762.144
Nog af te dragen BuZa	12.062	12.062	0
Vooruitontvangen bedragen	0	95.746	388.822
Vooruitontvangen premies WW	36.779	36.779	45.267
Totaal overlopende passiva	1.484.014	1.208.717	2.136.121

De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen

In de balanstoelichting dient een verloopoverzicht te worden opgenomen m.b.t. voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, welke ontvangen zijn van:

- Europese overheden/lichamen;
- Het Rijk;
- Overige Nederlandse overheden/lichamen.

In de jaarrekening 2022 zijn ten onrechte de saldi voorschotbedragen minus de gemaakte kosten m.b.t. de Stichting Rekenkamercommissie onder bovenstaande categorie opgenomen. Dit had de categorie Vooruit ontvangen bedragen moeten zijn binnen de overlopende passiva. In de jaarrekening 2023 heeft dan ook een balansverschuiving plaatsgevonden.

De stichting Rekenkamercommissie doet onafhankelijk onderzoek waarvoor bedragen beschikbaar worden gesteld.

Bij het besluit van de jaarrekening 2023 zal een voorstel worden gedaan om m.b.t. de besteedbare saldi van de voorschotbedragen een bestemmingsreserve Rekenkamercommissie te vormen.

Omschrijving	Balans	Balans	Balans
	31-12-2022	01-01-2023	31-12-2023
	herrubricering		
Vooruitontvangen Rekenkamercommissie	95.746	0	0
Totaal overlopende passiva Europese en Nederlandse overheden	95.746	0	0

EMU - Saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode (boekjaar). Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar meer geld is uitgegeven dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de organisatie. Tevens heeft het EMU-saldo een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht.

Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is voor de decentrale overheden verplicht gesteld om het eigen EMU-saldo te vermelden in de begroting en jaarrekening.

Berekening EMU-saldo

Binnen de Europese unie moeten we voldoen aan bepaalde begrotingsnormen. Die normen zijn gebaseerd op inkomsten en uitgaven op kasbasis. In de tabel: berekening EMU-saldo staat de omrekening van het resultaat naar kasbasis en de norm die binnen de EU geldt. Het EMU-saldo van de BEL Combinatie komt op basis van 2023 uit op 1256,

Berekening EMU-saldo (bedragen x €1.000)	Realisatie		Realisatie
Periode	T-1	T	T
A. Exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	42	-	-267
B. Mutatie (im)materiële vaste activa	-804	-602	-880
C. Mutatie voorzieningen	-	-	644
D. Mutatie voorraden	3	-	1
E. Boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	10	-	-
F. Berekend EMU-saldo (A-B+C-D-E)	833	602	1.256
G. EMU-saldo referentiewaarde 2023	1.183	1.262	1.262
H. Verschil EMU-saldo & referentiewaarde (F-G)	-350	-660	-6

Elementen die buiten de balanstellingen vallen**Niet uit de balans blijkende verplichtingen en rechten**

Naast verplichtingen en rechten die explicet op de balans worden opgenomen, zijn er ook verplichtingen en rechten die daaruit niet blijken. Bij de niet uit de balans blijkende verplichting wordt een ondergrens van 35.000 euro gehanteerd.

Verplichtingen	Leverancier	Looptijd		Jaarbedrag
		Van	t/m	
Schoonmaakkosten	Tomin	2019	2028	137.500
Verzorging kantine	Sherpa	2020	2024	40.000
Externe inhuur	Diversen	div.	div.	641.000
Informatie en ICT: I-burgerzaken	Pink Roccade	2020	2024	47.000
Informatie en ICT: SAP	Pink Roccade	2017	2021	96.000
Beheer ICT: Makelaar	Pink Roccade	2013	2025	67.000
Informatie en ICT	Centric	2023	2025	213.918
Civision Middelen	Pink Roccade	2020	2024	374.609
Informatie en ICT: vergunningen	Visma Roxit BX	2023	2025	150.365
Schoonmaakwerkzaamheden	Stads Beheer Service	2023	2025	227.907
Beheer ICT: Cloud Via Interconnect	Xiphos/Fencer	2021	2025	450.000
Totaal verplichtingen				2.445.299

Bijlagen

Bijlage 1: Investeringsprojecten

Overzicht af te sluiten en lopende investeringen bij jaarrekening 2023

Bij het jaarrekening worden de investeringen geanalyseerd en aangegeven of investeringen in het boekjaar zijn afgerond en afgesloten kunnen worden of doorlopen in het volgende boekjaar. In onderstaand overzicht is aangegeven welke investeringen uit de voorgaande jaarrekening zijn doorgeschoven en wat de status ultimo 2023 is.

Een 2-tal investeringen, te weten MJOP Reinigen luchtbehandelingsinstallatie en schilderwerken 2022 BEL-kantoor mogen niet worden geactiveerd omdat het exploitatiekosten zijn en zijn gecorrigeerd naar de exploitatie.

Toelichting investeringen

Tractie jaarschijf 2023

De buitendienst krijgt jaarlijks een investeringskrediet van € 200.000 om tractiemiddelen te vervangen. In 2023 wordt het restant € 34.800 doorgeschoven naar 2024 zodat extra middelen beschikbaar zijn om de aanschaf van een grote investering (veegwagen) te kunnen bekostigen. In 2023 is een bedrag van € 165.200 aan de volgende tractiemiddelen uitgegeven:

- **Hoogwerker:** Het investeringskrediet voor een hoogwerker kan afgesloten worden, omdat de investering in 2023 heeft plaatsgevonden. Het investeringskrediet € 48.000 maakt onderdeel uit van het investeringskrediet tractiemiddelen 2023;
- **Schouten Panda P1806-S:** Het investeringskrediet voor een nieuwe machine kan afgesloten worden, omdat de investering in 2023 heeft plaatsgevonden. Het investeringskrediet € 28.450 maakt onderdeel uit van het investeringskrediet tractiemiddelen 2023;
- **Tractor CASSE-IH LUXXUM 120 (TKF-75-F):** Het investeringskrediet voor een nieuw tractor kan afgesloten worden, omdat de investering in 2023 heeft plaatsgevonden. Het investeringskrediet € 49.750 maakt onderdeel uit van het investeringskrediet tractiemiddelen 2023;
- **Mercedes-Benz Sprinter Kipper 2017:** Het investeringskrediet voor een nieuw bus kan afgesloten worden, omdat de investering in 2023 heeft plaatsgevonden. Het investeringskrediet € 39.000 maakt onderdeel uit van het investeringskrediet tractiemiddelen 2023.

Parkeergarage

Het investeringskrediet voor het realiseren van oplaadpunten in de parkeergarage kan afgesloten worden, omdat de realisatie ad € 25.418 in 2023 heeft plaatsgevonden.

Schilderwerk

Het investeringskrediet voor schilderwerken van € 85.195 kan afgesloten worden. Dit krediet is ten onrechte verstrekt omdat schilderwerken wel onder het meerjarig onderhoudsplan vallen maar als kosten groot onderhoud moeten worden gezien.

Elektrische installaties & stoomketels

Het investeringskrediet voor Elektrische installaties & stoomketels van € 55.638 is niet aangesproken in 2023. Dit krediet valt onder het BEL brede huisvestingsplan. De uitvoering van dit plan is doorgeschoven naar 2025.

Vloerafwerking & plafonds

Het investeringskrediet voor Vloerafwerking & plafonds van € 206.019 is niet aangesproken in 2023. Dit krediet valt onder het BEL brede huisvestingsplan. De uitvoering van dit plan is doorgeschoven naar 2025.

Stelpost vervangen hard- en software

Dit investeringskrediet is bedoeld voor de aanschaf van hardware maar ook structurele aanschaf. Zo is een van de projecten binnen VIBE / MJON het vervangen van de hardware en hiervoor zijn deze budgetten

noodzakelijk. De voorbereidingen hebben plaatsgevonden in 2023 maar de feitelijke aanschaf zal in 2024 plaatsvinden.

Informatieplan

Veel ICT ontwikkelingen waaronder degene in de scope van het VIBE programma worden hieruit bekostigd en een deel hiervan is nog niet gestart of nog niet helemaal afgerond.

Koppeling makelaar

Dit project loopt waarbij de implementatie nog moet worden afgerond.

Hybride werken

Dit VIBE project loopt nog en is nog niet afgerond. De budgetten zijn noodzakelijk voor de aanschaf van de noodzakelijke hardware en software in 2024.

Investering	Afdeling	Jaar	Bestuursbesluit	Krediet	Besteed begroot t/m 2022	Besteed 2023	Restant krediet	Lopend 2024	Lopend 2024
				begroot				2024	
Hardware 2023	ICT	2023	MJB 2023-2026	38.581	-	38.581	0	Nee	Afsluiten
Stelpost vervangen hard- en software	ICT	2023	MJB 2023-2026	111.419	-	-	111.419	Nee	Doorlopend 2024
Informatieplan	ICT	2023	MJB 2023-2026	250.000	-	-	250.000	Nee	Doorlopend 2024
Hoogwerker	Buitendienst	2023	MJB 2023-2026	48.000	-	48.000	-	Nee	Afsluiten
Schouten Panda P1806 S	Buitendienst	2023	MJB 2023-2026	28.450	-	28.450	-	Nee	Afsluiten
Tractor CASSE-IH LUXXUM 120 (TKF-75-F)	Buitendienst	2023	MJB 2023-2026	49.750	-	49.750	-	Nee	Afsluiten
Mercedes-Benz Sprinter Kipper 2017	Buitendienst	2023	MJB 2023-2026	39.000	-	39.000	-	Nee	Afsluiten
Tractie jaarschijf 2023 (nog niet besteed)	Buitendienst	2023	MJB 2023-2026	34.800	-		34.800	Nee	Doorlopend 2024
Koppeling makelaar	ICT	2023	Zomernota 2023	60.000			60.000	Nee	Doorlopend 2024
Hybride werken	ICT	2023	Zomernota 2023	120.000			120.000	Nee	Doorlopend 2024
Subtotaal				780.000	-	203.781	576.220		
Parkeergarage	Facilitair	2023	MJB 2023-2026	25.000	-	25.418	-418	Nee	Afsluiten
Schilderswerk	Facilitair	2023	MJB 2023-2026	85.195			85.195	Nee	Afsluiten
Elektrische installaties & stoomketels	Facilitair	2023	MJB 2023-2026	55.638			55.638	Nee	Uitvoering 2025
Vloerafwerking & plafonds	Facilitair	2023	MJB 2023-2026	206.019			206.019	Nee	Uitvoering 2025
Subtotaal Zuidersingel 5 BEL-kantoor conform MJOP				371.852	-	25.418	346.434		
Herinrichting kantine	Facilitair	2023	MJON 2023	55.000			55.000	Nee	Doorlopend 2024
Toekomstbestendig verbouwen kantoor & inrichting	Facilitair	2023	MJON 2023	615.000			615.000	Nee	Doorlopend 2024
Digitale werkplek	ICT	2023	MJON 2023	100.000			100.000	Nee	Doorlopend 2024
Aanpassingen kantoor	Facilitair	2023	MJON 2023	100.000			100.000	Nee	Doorlopend 2024
Vervanging meubilair en aanpassen werk- en vergaderplekken	Facilitair	2023	MJON 2023	255.000			255.000	Nee	Doorlopend 2024
Subtotaal				1.125.000	-	-	1.125.000		
Subtotaal investeringen 2023				2.276.852	-	229.199	2.047.653		
Gemeentewerf infra & schakelmateriaal NEN3140 ins	Buitendienst	2017		17.000			17.000	Ja	Afsluiten
MJOP Werf vervangen verlichting & schakelmateriaal	Facilitair	2019		20.100			20.100	Ja	Afsluiten
MJOP BEL-kantoor ophogen & herstraten parkeerterrein	Facilitair	2019		23.000	1.876	2.941	18.183	Ja	Doorlopend 2024

MJOP Reinigen luchtbehandelingsinstallatie	Facilitair	2020	37.318	5.759		31.559	Ja	Afsluiten
Schilderwerken 2022 BEL-Kantoor	Facilitair	2022	25.000	20.200	-20.200	25.000	Ja	Afsluiten
Subtotaal investeringen (doorlopend vanuit 2022)			122.418	27.835	-17.259	111.842		
Totaal investeringen			2.399.270	27.835	211.940	2.159.496		

CONTROLEVERKLARING

VASTSTELLINGSBESLUIT

Het Bestuur van de BEL Combinatie besluit:

1. De jaarrekening en het jaarverslag 2023 vast te stellen met een negatief resultaat van € 266.767
2. Tot het instellen van bestemmingsreserve WOO teneinde de niet in 2023 uitgegeven bijdragen van het Rijk eenduidig te bestemmen
3. Een bedrag van € 325.532 te doteren aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve WOO. De hoogte van het bedrag correspondeert met het saldo van niet-uitgegeven bedragen in 2023
4. Aan de deelnemende BEL gemeentes voor te stellen het negatieve resultaat aan te vullen tot:
  - a: de hoogte van de bestaande algemene reserve en daartoe een bedrag van € 592.299 bij te dragen, of
  - b: de hoogte van het wettelijk minimum en daartoe een bedrag van € 357.138 bij te dragen.
5. De ICT investeringen en de overige investeringen in het overzicht “af te sluiten kredieten” af te sluiten;
6. Kennis te nemen van de controleverklaring en het rapport van bevindingen behorend bij de jaarrekening 2023.
7. De begrotingsonrechtmatigheden die in de rechtmatigheidsverklaring als acceptabel zijn verantwoord, alsnog rechtmatig te verklaren.